SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVII Nr. 14 248 | Vineri 10 iunie 1988 | 6 PAGINI — 50 BANI

TEZELE PENTRU PLENARA C. C. AL P. C. R.

— PROGRAM DE MUNCĂ PENTRU PARTID, PENTRU POPOR

● DEZBATERI ● EXPERIENȚE ● INIȚIATIVE ● OPINII ●

● Creșterea mai rapidă a venitului național față de produsul social

● Viitorilor ingineri — o superioară pregătire economică, o temeinică pregătire de specialitate

ÎN PAGINA A III-A

ÎN SPIRITUL ORIENTĂRILOR ȘI SARCINILOR SUBLINIATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

PERFORMANȚELE TEHNICE ȘI CALITATIVE ALE PRODUSELOR — LA NIVEL COMPETITIV!

Progresul științific a atras după sine în toate domeniile de activitate o îmbunătățire substanțială a nivelului tehnic și calitativ al produselor. Se mai poate oare compara precizia de prelucrare a vechilor strunguri universale fabricate în urmă cu zece-douăzeci de ani cu precizia mașinilor-unelte cu comandă numerică realizate acum, pentru care micronul a devenit o unitate de măsură curentă? Mai seamănă oare o sculă realizată din aliaje de oțel cu una avînd o peliculă de carburi metalice ori de diamante? Și lista, evident, ar putea fi continuată cu alte și alte realizări ale industriei românești. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără mobilizarea amplă a energiei creatoare a întregii națiuni, fără aplicarea pe scară largă în producție a noilor cuceriri ale științei și tehnicii.

Este meritul incontestabil al partidului nostru de a fi sesizat că singura alternativă viabilă de dezvoltare o constituie accentuarea factorilor calitativ-intensivi, care valorifică pe o treaptă superioară resursele materiale și umane ale națiunii. În acest context, eforturile îndreptate spre ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor joacă un rol esențial, de care este nemijlocit legată intrarea României într-un nou stadiu de dezvoltare. Tocmai de aceea, în **expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Național al Agriculturii se subliniază că îmbunătățirea și ridicarea continuă a nivelului tehnic și calitativ al produselor, valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor au un rol primordial în îndeplinirea obiectivelor actualului cincinal.** Modernizarea și creșterea calității producției, ridicarea nivelului tehnic, reducerea consumurilor materiale și energetice trebuie să se reflecte, pe ansamblul economiei, — sublinia secretarul general al partidului — într-o creștere cu circa 35 la sută, pînă în anul 1990, a gradului de valorificare a materiilor prime. Există în acest sens o bază solidă de la care se pornește: dotări și realizări de vîrf în numeroase ramuri și subramuri economice, pregătire temeinică a forței de muncă (proces ce se continuă și se amplifică o dată cu intrarea în activitatea productivă a tinerelor generații de absolvenți ai liceelor) și, nu în ultimul rînd, un cadru organizatoric și legislativ ce se perfecționează fără întrerupere. Important este ca această bază să fie fructificată integral, cu maximum de eficiență, în interesul fiecărui colectiv de oameni ai muncii și al națiunii în ansamblul ei. Ce trebuie practic întreprins în acest scop?

Primul moment pe filiera realizării unui produs îl constituie **proiectarea** și de aici trebuie să pornească strategia asigurării calității. Iată de ce, pentru a desfășura o muncă de calitate, proiectantul trebuie să fie tot timpul bine informat, la curent cu tendințele manifestate pe plan mondial în domeniul său de activitate, să aibă legături permanente cu producția, în timpul și după încheierea proiectării, pînă la finalizarea oricărui produs. Nu sînt, fără îndoială, condiții simplu de îndeplinit, iar realitatea dovedește că mai sînt multe de făcut în acest domeniu. Tărăgănarea lucrărilor, utilizarea unor principii constructive sau tehnologice depășite, complicarea inutilă a soluțiilor oferite, „modernizarea" unor componente fără să se îmbunătățească funcțiunile sau performanțele noilor produse sînt tot atîtea forme ale noncalității unor proiecte, ce se mai regăsesc, din păcate, în practică. Iar ele se răsfrîng negativ asupra producătorului și utilizatorului produselor, scumpind producția și irosind, în ultimă analiză, importante resurse materiale și umane. Ca atare, pentru armonizarea deplină a intereselor proiectantului, ale producătorului și beneficiarului nu ar fi lipsit de interes să se studieze o formă de legare directă a veniturilor institutelor de proiectare de rezultatele obținute în producție prin utilizarea proiectelor respective. Formule de acest gen sînt folosite de unitățile care dispun de compartimente proprii de cercetare-proiectare, experiența existentă putînd fi deci extinsă și chiar generalizată.

Pe plan mondial se apreciază că pînă la 80 la sută din defectele noilor produse se datoresc deficiențelor de proiectare nesesizate înainte de omologarea produsului. Iată de ce, alături de proiectare, **testarea în vederea omologării** este o etapă esențială, ce trebuie realizată metodic și cu maximă răspundere. Testarea severă a proiectelor de execuție este prima dintr-un șir lung de atribuții, de îndatoriri care revin producătorului pe linia asigurării și controlului calității produselor. Ziarul nostru a prezentat pe larg conținutul și funcțiile sistemelor de asigurare și control al calității produselor. În prezent, pentru unitățile industriale din țara noastră problema care se pune nu este **dacă** sînt necesare sisteme de asigurare și control al calității, ci **cum anume** să fie realizate acestea pentru a fi cît mai bine adecvate la specificul fiecărei întreprinderi, pentru a contribui eficient la perfecționarea calitativă a tehnologiilor și produselor, la sporirea competitivității și prestigiului mărfurilor românești.

Sistemul de asigurare a calității este însă numai un instrument pus la dispoziția conducerilor unităților economice. Esențial este ca fiecare cadru de conducere, toți muncitorii și specialiștii să înțeleagă de deplin importanța calității și să acționeze ferm pentru aplicarea unei strategii bine definite în vederea ridicării nivelului tehnic și calitativ al producției. În unele întreprinderi se manifestă însă o serie de neajunsuri care demonstrează că nu s-au înțeles aceste cerințe. Astfel, materiale necorespunzătoare calitativ sînt recepționate și introduse în fabricație „pentru ca să nu stea producția", verificarea și controlul pe flux al producției se realizează de persoane cu o slabă calificare, standurile de probă nu sînt folosite și multe altele. Asemenea situații, care contravin intereselor întregii economii, pot și trebuie să fie definitiv eliminate din practica întreprinderilor. În acest scop și pentru ca funcția de calitate a unităților (cu nimic mai prejos decît aceea de producție!) să

(Continuare în pag. a V-a)

BACĂU: O nouă capacitate de producție

În cadrul acțiunii de perfecționare a organizării și modernizare a producției, la Combinatul de prelucrare a lemnului Bacău a fost realizată cu forțe proprii și pusă în funcțiune o nouă capacitate de producție pentru fabricarea mobilierului tapisat. Înzestrată cu mașini și utilaje moderne, de înaltă tehnicitate și productivitate, noua secție sporește volumul de mobilă tapisată pentru export cu 50 la sută. De menționat că prin tehnologiile moderne folosite crește gradul de valorificare a materiilor prime și materialelor incorporate în piesele și garniturile de mobilă, se îmbunătățește calitatea produselor la nivelul cerințelor pieței externe, iar productivitatea muncii este mai mare cu 20 la sută față de cea realizată în secțiile existente. Noua capacitate de producție, care beneficiază de spații de producție, magazii pentru materiale și depozite pentru produse finite, oferă posibilitatea programării și desfășurării în flux a producției de la prima operațiune de măsurare și debitare a lemnului pînă la ambalarea și expedierea mobilierului finit. **(Gheorghe Baltă).**

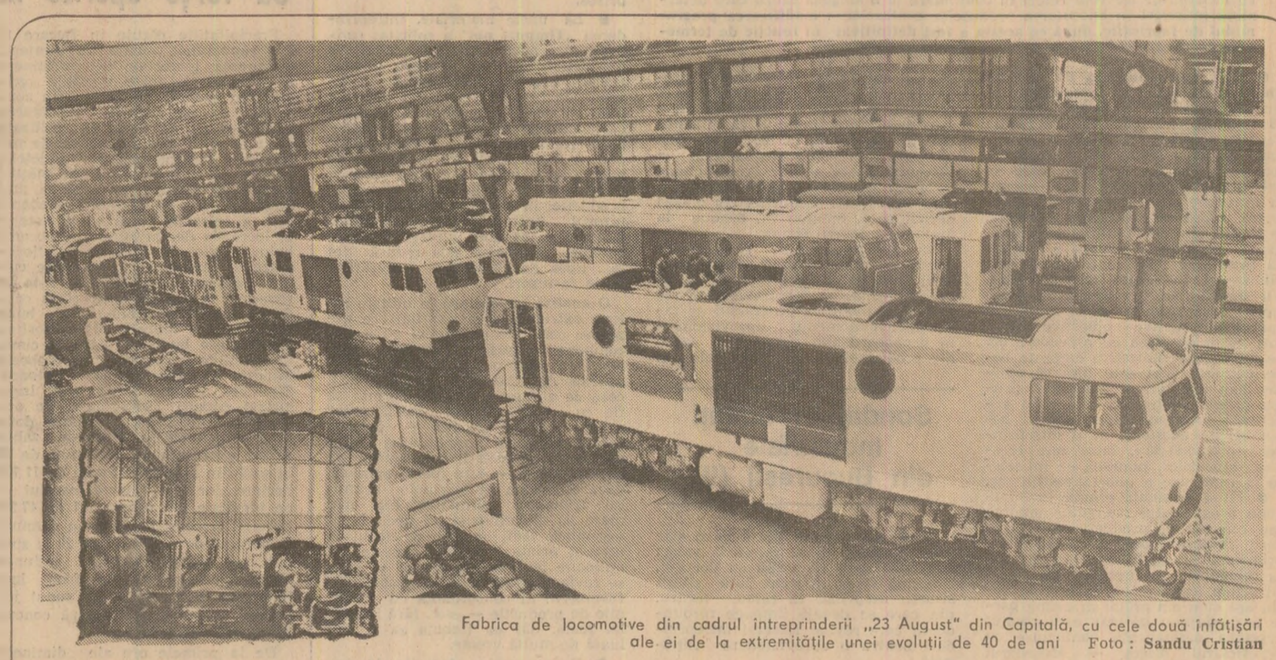

Fabrica de locomotive din cadrul întreprinderii „23 August" din Capitală, cu cele două înfățișări ale ei de la extremitățile unei evoluții de 40 de ani. Foto: **Sandu Cristian**

„FAUR" — nume simbolic pentru destinul întregii noastre industrii

11 IUNIE 1948 — 11 IUNIE 1988

O întreprindere care, în domeniul construcțiilor de mașini, a realizat anul trecut o producție în valoare de 5,6 miliarde lei, anul acesta avînd planificată o producție în valoare de 6,45 miliarde... Adică mai mult decît producția industrială a unui oraș mediu. O întreprindere care, de-a lungul anilor, și-a pus o prestigioasă marcă de fabricație pe cîteva mii de locomotive diesel hidraulice și pentru cea electrice, cu puteri între 125 și 2 600 CP, pe cîteva mii de compresoare speciale (motogazocompresoare, de exemplu) de mare capacitate, pe zeci de mii de motoare diesel, pe sute și sute de grupuri de forță pentru instalații de foraj și pe zeci de fabrici întregi pentru producerea cimentului... Asta ca să vorbim numai de principalele produse. O întreprindere a cărei înzestrare tehnică (mijloace fixe) atinge acum valoarea de 7,2 miliarde lei... O întreprindere cu o istorie de 67 de ani, din care ultimii 40 (de la naționalizare, dar mai ales ultimii 23 de ani, de la Congresul al IX-lea al partidului) au fost anii unei dezvoltări de-a dreptul spectaculoase... E cunoscută, prin produsele ei industriale de mare complexitate, pe toate continentele și meridianele, cu marca de fabricație „FAUR", cu numele „23 August" București.

Misiunea grea a dezvoltării unei tradiții

Din 1965 și pînă în prezent a fost vizitată de către secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de 36 de ori. Pentru că, prin forța ei de creație, prin înzestrare tehnică, prin experiență și tradiție, prin dinamica dezvoltării și a modernizării, prin importanța economică și tehnicitatea produselor, prin ceea ce ambiționează să devină este, categoric, una dintre cele mai reprezentative unități ale industriei socialiste din România.

Reprezentativă, mai ales, pentru destinul industrial al României, pentru ceea ce au reușit comuniștii, clasa muncitoare din România să facă dintr-o industrie pe care, preluînd-o, prin naționalizare, acum 40 de ani, de la patronii ei capitaliști, s-au angajat față de națiune s-o ducă pe drumul unei necontenite și nemaiîntîlnite dezvoltări. Ceea ce pentru unii „profeți" ai trecutelor rînduieli politice și sociale părea imposibil. Un „argument" era însuși stadiul de pe atunci al acestei uzine „de nivel european". Pentru că era un adevăr: fostele uzine „Malaxa", împreună cu fostele „U.D.R." de la Reșița și împreună cu alte cîteva stabilimente industriale, își dobîndiseră, și pînă atunci, un meritat prestigiu tehnic și economic. Pornind, în 1921, de la un atelier incropit în cîmp deschis, lîngă halta „Titan", pentru reparații de vagoane C.F.R. (o baracă, opt strunguri vechi, un șeping, trei mașini fixe de găurit, un motor de 25 CP și, ca mijloc de transport, o căruță trasă de doi catiri), „Prima societate pentru construcția de mașini, ateliere de reparat locomotive și vagoane, ing. N. Malaxa", mai tîrziu „N. Malaxa S.A.R.", speculînd cu abilitate nevoile reconstrucției economice ale României de după primul război mondial și punînd mare preț pe continua dezvoltare și înnoire tehnică și tehnologică, a ajuns, în 1939, la 11 000 de angajați. A izbutit să producă, sub licență sau în concepție proprie, primele motoare diesel românești, locomotive cu aburi și automotoare C.F. care se numărau, pe-atunci cu aceea realizată 17 ani mai tîrziu, în 1965: 1,09 miliarde lei. De peste șase ori mai mult. Fără ca, în această perioadă, uzina să se fi dezvoltat și înnoit în măsura în care s-a petrecut acest lucru în etapa următoare. Pînă în 1965 uzina parcursese o perioadă, să-i zicem, specială...

Un timp, în anii de după naționalizare, uzina n-a mai avut un profil distinct. A trebuit să facă față unor foarte diverse nevoi ale unei economii de refacere postbelică și ale începuturilor dezvoltării unei industrii socialiste complexe. A fabricat de toate: tractoare grele, betoniere, rulouri compactoare, alte și alte utilaje pentru mari șantiere, apoi pompe de noroi și alte instalații pentru industria petrolieră, troleibuze, automacarale, autocamioane grele în diverse variante funcționale, diverse utilaje pentru industria chimică, vagoane de marfă, vagoane-cisternă etc., etc.; cu alte cuvinte, cam tot ce solicitau reconstrucția și dezvoltarea tuturor celorlalte capacități industriale ale economiei sau construcția altora noi. I s-a dat totuși o definiție clară, una de mare mîndrie patriotică, grea, dar onorantă; i s-a spus și a fost, pentru mult timp, „mecanicul-șef al industriei românești". Era prezentă, cu produse ce-i demonstrau capacitatea de creație tehnică, oriunde se producea un nou act industrial de proporții: suflantele pentru noile furnale de la Hunedoara, utilajele pentru întregi fabrici noi de ciment, reactoarele și alte instalații pentru combinate chimice noi, grupuri de propulsezi mult mai sus o astfel de uzină, transformînd-o într-o cetadelă a modernității tehnologice (căci asta este acum întreprinderea „23 August" din București), e lesne de înțeles că au fost solicitate nu doar efortul fizic al muncitorilor, ci și competența lor profesională, capacitatea gîndirii tehnice, chibzuința conducerii și a bunei organizări, forța lor de a se autoperfecționa perpetuu.

O uzină care a creat... uzine

La ce au condus, practic, în răstimpul a 40 de ani, aceste însușiri ale muncitorilor comuniști (deveniți proprietari, producători și beneficiari) din acest bastion industrial? Valoarea producției anuale din 1948 era de 156 milioane lei (calcule actualizate). Nu era puțin în condițiile perturbațiilor economice produse de război și care încă se resimțeau puternic. Dar e puțin atunci cînd comparăm producția de atunci cu aceea de astăzi, cînd vorbim de o adevărată prăpăstie care ne despărțește de acea vreme, printre cele mai evoluate din lume.

Schimbînd rînduielile economice, organizarea, relațiile de muncă, potrivit principiilor socialiste, statul socialist, muncitorii uzinei au știut să valorifice și să dezvolte acest potențial? Istoria de mai tîrziu a dovedit că au știut să crească de zeci de ori capacitatea de producție a acestor uzine, conferindu-le, în același timp, valoarea modernității.

Și dacă e să vorbim de capacitatea clasei muncitoare, a orînduirii socialiste pe care a instaurat-o, de a ridica la putere, pe înalte trepte ale progresului economic ceea ce a moștenit ca valori tehnice și de orice altă natură, de a crea, de exemplu, o industrie nouă, modernă, una dintre dovezile cele mai concludente o constituie nivelul la care au ajuns astăzi uzinele care, în momentul naționalizării, erau socotite și se prezentau efectiv ca vîrfuri ale industriei capitaliste, etalon pentru dezvoltarea tehnică și tehnologică din epocă. Nu era, desigur, complicat ca o fabricuță prost dotată să fie regenerată și ridicată la cote rezonabile de tehnicitate și eficiență. Dar complexul industrial „Malaxa", de exemplu, nu era din acea categorie. Pentru respectivul moment (chiar dacă o parte din instalații părăsiseră uzina în contul datoriilor de război) se afla în vîrful piramidei progresului tehnic și tehnologic, și nu doar la nivelul industriei românești. Ca să

Mihai CARANFIL

(Continuare în pag. a V-a)

Pentru creșterea puternică a zootehniei

FURAJE CÎT MAI MULTE, DE BUNĂ CALITATE!

Dezbaterea, organizată în unități agricole din județul Călărași, pune în evidență preocupări concrete, dar și neajunsuri în organizarea activității de producere a nutrețurilor, precum și în corelarea unor indicatori de cea mai mare importanță pentru zootehnie

În continuarea dezbaterii organizate de ziarul nostru cu specialiști și cadre de conducere din unitățile agricole de stat și cooperatiste din județul Călărași, publicăm alte opinii și puncte de vedere privind unele probleme ce țin de îmbunătățirea activității în domeniul dezvoltării zootehniei, în general, și al producerii furajelor, în special.

Prima parte a dezbaterii a apărut în „Scînteia" din 9 iunie.

CORELĂRI STRICT NECESARE IMPUSE DE REALITATE, DE PRACTICĂ

Să notăm opiniile unor specialiști, cadre de conducere ale trustului I.A.S. și din unele unități agricole de stat.

Constantin Gib, directorul trustului I.A.S.: „După cum a rezultat din calculul făcut, la încărcătura de animale pe care o avem la hectar înregistrăm un mare deficit de unități nutritive, care nu poate fi acoperit decît prin sporirea suprafeței destinate producerii furajelor în ogor propriu pe ansamblul trustului cu cel puțin 4 500 hectare. Și aceasta în condiții ideale, adică realizînd producții furajere maxime. Cum producțiile obținute în mod curent nu depășesc 65—75 la sută din cele maxime, deficitul de furaje se accentuează și mai mult. Dacă soluționarea primei probleme, impusă de realitatea evidentă a necorelării efectivelor de animale cu suprafața destinată producerii furajelor și a producțiilor furajere posibil de realizat, este de competența organelor de planificare și a celor agricole centrale, a doua problemă vizează activitatea specialiștilor din producție, nouă revenindu-ne datoria s-o rezolvăm cu forțele noastre, în măsura în care dispunem și de condițiile necesare. În această direcție au fost canalizate preocupările noastre majore în acest an. Avem un program propriu de producere a furajelor de volum. Au fost stabilite căile, metodele și mijloacele prin care să realizăm o structură corespunzătoare a plantelor furajere cultivate. Avem semințele asigurate din producția proprie și cunoaștem tehnologiile ce trebuie aplicate pentru obținerea de producții furajere mari. La toate acestea trebuie să adaug măsurile luate ca în acest an să producem numai fîn vitaminos de lucernă, adunat în vrac, fără bălotare, și pentru creșterea valorii nutritive și a conținutului de proteină al furajelor grosiere — paie, coceni, vreji, prin măcinare și diferite metode de innobilare a acestora. Sînt doar cîteva direcții de acțiune prin care sperăm ca în acest an să depășim cu mult nivelul realizat anul trecut, de 8 000 unități nutritive la hectarul de bază furajeră, nivel ce ne-a situat pe locul doi pe țară, între trusturile I.A.S. Dar nu putem crește atît producția încît să rezolvăm doar pe această cale problema asigurării furajelor, mai ales din punct de vedere calitativ".

Ilie Popescu, responsabilul cu producția zootehnică în cadrul trustului I.A.S.: „Ni se poate face reproșul, cu totul îndreptățit, de ce ne plîngem că nu e suficientă suprafața destinată producerii furajelor, atîta vreme cît de pe suprafața pe care o avem nu obținem producții maxime. Este o situație reală, cu implicații serioase asupra realizării programelor de dezvoltare a zootehniei, de care se fac vinovați în egală măsură specialiștii din producție, cît și noi, cei din cadrul trustului care ne ocupăm de această problemă. Sîntem preocupați la modul foarte serios de înlăturarea neajunsurilor ce ne aparțin. Dar cînd vorbim de suprafața destinată asigurării bazei furajere, în dimensionarea ei, factorii de decizie trebuie să țină seama și de unele situații dificile ce pot apărea. De faptul că în unii ani nu poți obține niveluri maxime de producție. Or, nu poți să faci zootehnie pe muchie de cuțit. Sînt categoric împotriva risipei de suprafață arabilă, dar un grad de siguranță, o anumită rezervă trebuie să existe pentru situații imprevizibile. Altfel, cantitățile de furaje produse nu ajung decît pentru a asigura rații de întreținere, nu și pentru creșterea producției animaliere".

Tudor Măcău, directorul I.A.S. Dragalina: „Înțelegem întru totul nevoia de a face o producție foarte mare de cereale și acționăm cu toată răspunderea în această direcție. Dar atîta vreme cît trebuie să asigur hrana pentru 3 000 de taurine și să obțin producțiile mari planificate, consider cu totul neavenite unele practici care ne diminuează și mai mult posibilitățile de asigurare a furajelor de calitate. Anul trecut, din cele 550 hectare **repartizate prin plan producerii furajelor în ogor propriu, am pus 130 hectare cu porumb pentru siloz. Dispozițiile primite pe linie ierarhică ne-au interzis să recoltăm această suprafață pentru producerea silozului, deși era destinată prin plan bazei furajere, obligîndu-ne să schimbăm destinația culturii pentru obținerea de porumb boabe.** Și așa, în loc să facem un siloz autentic, din porumb plantă întreagă, cu știuleți în faza de lapte-ceară, cu o valoare nutritivă foarte ridicată, am făcut siloz din coceni, cu apă și sare, a cărui valoare nutritivă este foarte scăzută".

Ștefan Ștefan, inginerul-șef al trustului I.A.S.: „Situația de la I.A.S. Dragalina comportă o discuție mai amplă, ea avînd în ultimii ani o frecvență și o amploare ale căror repercusiuni sînt din cele mai nefavorabile. Din cele circa 3 000 hectare pe care le semănăm de regulă cu porumb pentru siloz în suprafața destinată bazei furajere, 500—600 hectare se recoltează pentru administrare în hrana animalelor ca masă verde. Diferența ar trebui să constituie sursa de bază pentru producerea silozului de bună calitate. Cel mai adesea însă, la intervenția și presiunea organelor ierarhice superioare, sîntem obligați să păstrăm aceste suprafețe pentru obținerea de porumb boabe. **Datorită densității mari la care se seamănă porumbul pentru siloz, de peste 110 mii plan-**

Aurel PAPADIUC
Petre CRISTEA

(Continuare în pag. a II-a)

Într-una din secțiile Întreprinderii de produse electrotehnice Bistrița, o unitate nouă, modernă a industriei românești

RĂSPUNDEREA COMUNISTĂ — o îndatorire de onoare, o realitate a muncii de fiecare zi

O săptămînă — reporteri în organizațiile de partid din municipiul Pitești

I-am întîlnit pretutindeni. În preajma coloanelor argintii ale combinatului petrochimic, lîngă banda de montaj a „Daciei" ori războiul de țesut. În instituțiile de cultură, de cercetare sau cele sanitare. Pe șantierele de locuințe ori răspunzînd unui apel uman, încercînd o formulă de redresare pentru un destin în derivă, imaginînd o cale posibilă pentru impasul unei existențe. Trăind din plin și bucuria, dar și greul vieții de fiecare zi. Într-un permanent dialog cu cei 130 000 oameni ai muncii din cetate. Cu cei peste 180 000 de cetățeni ai municipiului Pitești, unde, timp de o săptămînă, reporterii și-au propus să se afle și ei în clocotul muncii și vieții acestui puternic oraș care realizează anual o producție industrială de circa 50 miliarde lei.

Cine sînt acești oameni? Cîțiva din cei 45 000 de comuniști ai orașului: membri ai activului de partid din Pitești, iar între aceștia — activiștii comitetului municipal. Oameni pe care prezentul — acum, cînd pe masa de lucru a întregului partid se află tezele de o excepțională însemnătate programatică și practică ale secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu — îi cheamă în zeci de locuri în același timp. Oameni aflați mereu în „criză de timp". Dar știind să-l găsească. Oameni conectați la pulsul vieții economice, spirituale, sociale. Conectați la viața-viață.

Și cum nimic din ce este omenesc nu le e străin, cum fiecare fațetă a realității are însemnătate, termen scadent de rezolvare, de responsabilitate comunistă, ne-am propus, timp de o săptămînă să fim alături de ei, să surprindem acest efort al lor — și, desigur, al organelor de partid — de rezolvare, de cuprindere a problemelor. Cu firească încununare a reușitei, cu unele nedorite nereușite, cu mereu via aspirație de perfecționare.

Iată, mai întîi, cîteva ipostaze ale realităților dinamice ale muncii.

Pe lungimea de undă a angajării revoluționare

Aveau motive de mulțumire? Realitatea, da, îi îndreptățea la această stare. Planul pe **Antrepriza de construcții Argeș** a fost îndeplinit pe lunile care au trecut din acest an. Imensa majoritate a lucrărilor sînt în grafice. Munca, strădania se văd în zidirile lăsate în urmă.

Da, dar adunarea comuniștilor desprindea tocmai acele concluzii practice din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c., care să determine un nou suflu, acțiuni și mai decise de perfecționare pe toate planurile. Este și motivul pentru care, din start, s-a dat culoar liber combativității, criticii și autocriticii constructive, revoluționare. Nu vom face inventarul tuturor ideilor cuprinse în analiza prezentată adunării generale a comuniștilor de secretarul biroului organizației de partid, **Nicolae Mituț**. Reținem înainte de toate critica la obiect făcută unor comuniști — îndeosebi cadre investite cu răspunderi pe linia producției — de la care s-a cerut mai multă fermitate partinică în exercitarea rolului de comunist la locul de muncă. Astfel încît să se pună capăt neajunsurilor care mai generează calitatea necorespunzătoare a unor lucrări, un indice sub posibilități de folosire a timpului de lucru, a utilajelor, risipă de materiale, indisciplină tehnologică etc. Urmare firească a abordării „cu adresă" a activității comuniștilor față în față cu răspunderile în producție: dezbaterile s-au situat numai pe terenul concretului. Critica și autocritica au apelat la argumentele realității, soluțiile avansate căpătînd astfel o mai mare „speranță de viață", de viabilitate. Să exemplificăm:

Constantin Păiuș: „Critica adresată de secretarul general al partidului privind neajunsurile în aplicarea acordului global parcă se adresează direct nouă. N-am afișat lunar coeficienții de randament, nici realizarea sarcinilor de producție pe fiecare formație de lucru. Acum, cînd facem acest lucru, ne

Constantin PRIESCU
Ilie TANASACHE
Gheorghe CIRSTEA

(Continuare în pag. a III-a)

De ce se menţin stocurile supranormative?

O ÎNTREBARE CARE TREBUIE SĂ ÎNDEMNE LA ACŢIUNI PRACTICE, EFICIENTE PENTRU FOLOSIREA RAŢIONALĂ A TUTUROR RESURSELOR MATERIALE

În prima parte a sondajului nostru (publicat în ziarul „Scînteia" din 8 iunie a.c.) ne-am referit la una dintre cauzele principale ale formării de stocuri supranormative: neîndeplinirea la timp de către furnizorii de materii prime a obligaţiilor contractuale. Dar de ce se ajunge la situaţia ca unele întreprinderi să nu-şi îndeplinească în totalitate obligaţiile contractuale? O dată ce planul de producţie a fost încheiat ţinîndu-se seama de posibilităţile reale, de capacităţile de fabricaţie, de ce unele contracte sînt onorate cu întîrziere? Ne vom referi în continuare la o singură cauză care determină întîrzieri în executarea produselor contractate: **modificarea programului de fabricaţie, după ce acesta a fost definitivat în funcţie de termenele de livrare stabilite cu beneficiarii.** Să exemplificăm:

● La **Întreprinderea de maşini-unelte şi agregate** se înregistrau la finele trimestrului I nu mai puţin de 18 comenzi cu ciclul de fabricaţie depăşit, totalizînd consumuri în valoare de 92 milioane lei. Între acestea, patru comenzi — pentru care se cheltuiseră 12,5 milioane lei — erau în întîrziere datorită lipsei de capacitate. Lipsă de capacitate generată, la rîndul său, de faptul că întreprinderea execută în devans o comandă prioritară pentru o unitate din Ministerul Industriei Electrotehnice. Nu sîntem noi în măsură să apreciem dacă prioritatea în cauză a apărut din motive obiective sau a fost vorba de lipsă de prevedere ori de alte cauze subiective datorate beneficiarului. Cert este însă că oprirea sau încetinirea fabricaţiei pentru utilaje contractate din timp generează probleme deloc simple beneficiarilor acestora, ca şi întreprinderii producătoare, între care creşterea stocurilor, punerea cu întîrziere în funcţiune a unor investiţii etc.

● Fiind destinată practic în întregime programului energetic naţional sau exportului, producţia întreprinderii **„Vulcan"** poate fi considerată... prioritară în totalitate. Dar, în afara colaborării cu furnizorii de materii prime (care, în parte, lasă de dorit, aşa cum am arătat în prima parte a sondajului nostru), este absolut necesară permanenta conlucrare cu beneficiarul direct — Ministerul Energiei Electrice — pentru orientarea producţiei în raport cu cerinţele fiecărei etape. Dacă această conlucrare se desfăşoară bine în linii generale, ministerul beneficiar ia uneori decizii mai greu de înţeles. Astfel, utilajele pentru trei centrale termoelectrice aflate în stadiu avansat de execuţie (cele din Govora, Braşov şi Bacău) au fost scoase, anul trecut, dintre priorităţi şi urgentate altele, pentru care nu se începuse încă livrarea. Fapt care a atras după sine nu numai întîrzierea punerii în funcţiune a termocentralelor respective, imobilizarea unor resurse materiale mari în investiţii neterminate, ci şi cheltuieli suplimentare de transport, încasarea cu întîrziere de către furnizorul de utilaj a facturilor sale. Aceasta este una din cauzele pentru care la întreprinderea „Vulcan" soldul facturilor neîncasate a crescut, într-un singur trimestru, cu 177 milioane lei.

În ambele situaţii prezentate, întreprinderile producătoare au avut contracte care acopereau capacitatea de producţie şi pentru executarea cărora erau depuse eforturile corespunzătoare. Faţă însă că pe parcurs au apărut unele noi priorităţi, de unde întreaga înlănţuire de dificultăţi: produse abandonate în diferite faze de execuţie, ciclul tehnologic îngreunat, transporturi încrucişate (pentru instalaţii de sute de tone!), valori materiale imobilizate, circuit financiar blocat, investiţii nefinalizate în termen. Toate aceste consecinţe puteau fi evitate dacă ministerele beneficiare — precum şi centralele de resort ale celor două întreprinderi — ar fi analizat cu responsabilitate şi deplină competenţă, de la bun început, care sînt cerinţele economiei naţionale şi, în funcţie de acestea, ar fi stabilit planurile şi programele de fabricaţie.

Situaţiile create arată, o dată mai mult — **aşa cum a subliniat secretarul general al partidului în expunerea prezentată recent în şedinţa Comitetului Politic Executiv — că întreprinderile şi centralele nu-şi îndeplinesc încă în totalitate atribuţiile care le revin, că organele centrale continuă să subaprecieze şi să împingă la o parte centralele industriale în îndeplinirea atribuţiilor lor.** Ministerele, în loc să sprijine centralele şi întreprinderile în îndeplinirea sarcinilor, a contractelor încheiate, iau uneori, aşa cum am văzut, măsuri care contravin principiilor democratice ale autoconducerii, autogestiunii şi autofinanţării. Modificarea frecventă a programelor de fabricaţie, decisă de forurile de resort, de cele mai multe ori fără consultarea conducerilor colective ale unităţilor, dovedeşte neînţelegerea principiilor democratice ale conducerii şi antrenează dificultăţi în producţie. Iar menţinerea unui ridicat nivel al stocurilor supranormative este datorată şi faptului că ministerele şi centralele, în loc să sprijine unităţile în îndeplinirea la timp şi integrală a obligaţiilor contractuale asumate, în acoperirea cu comenzi a capacităţilor de producţie, iau uneori decizii care, dimpotrivă, conduc la majorarea imobilizărilor.

Nu întotdeauna însă răspunderea pentru acumularea unor stocuri poate fi „plasată" asupra furnizorilor de materii prime ori centralelor de resort, care modifică programul de fabricaţie. Fenomenul aprovizionării în neconcordanţă cu nevoile reale ale producţiei şi cu normativele în

Sondaj în unităţi industriale din Bucureşti (II)

vigoare, deşi se manifestă pe o arie mai restrînsă şi se referă la valori mai mici decît în urmă cu doi ani, continuă să fie prezent. Iată cîteva situaţii desprinse în raidul nostru, din care se degajă limpede răspunderea care revine fiecărei întreprinderi pentru o aprovizionare raţională:

● Nu s-ar putea spune că, după definitivarea planului pentru acest an, întreprinderea **„Autobuzul"** nu a luat unele măsuri de adaptare a programului de aprovizionare la cerinţele producţiei. Numai că aceste măsuri au fost incomplete, nu au avut în vedere toate materialele utilizate. Dintr-o suficient de lungă listă de materiale la care întreprinderea putea — şi trebuia — să renunţe, cităm un singur reper: stoc iniţial — 66 mii bucăţi; cantitate aprovizionată — 28 700 bucăţi; consum lunar — 4 600 bucăţi. Stocul rămas, în valoare de 1,6 milioane lei, ar fi suficient încă un an şi jumătate. Şi ne-am referit doar la un singur reper, pentru un tip de autovehicul fabricat la „Autobuzul". În aceste condiţii, unitatea bancară a decis să instituie un control prealabil asupra plăţilor pentru toate materialele care prezintă stocuri supranormative. Măsura este aspră, iar efectele ei se repercutează, într-o anumită măsură, şi asupra furnizorilor materialelor în cauză. Ar fi fost, fără îndoială, mult mai simplu dacă, analizînd stocurile existente, conducerea întreprinderii „Autobuzul" ar fi decis **singură şi de la bun început** renunţarea la toate aprovizionările de prisos.

● La unele materiale, întreprinderea **„Timpuri noi"** a solicitat cantităţi mai mari decît cele necesare producţiei. De ce? „Pentru a contracara efectul... întîrzierilor în livrări ale furnizorilor" — ni s-a răspuns. Şi drept argument ni se arată că stocul supranormativ de la începutul lunii aprilie la bucşe-injector pentru motorul D. 120 — piesă de relativ mică valoare, dar deosebit de importantă — a permis continuarea producţiei în întreaga lună, deşi furnizorul (întreprinderea „Metrom" Braşov) a întîrziat livrarea. Cu alte cuvinte, problema este redusă tot la... lipsa de ritmicitate a livrărilor de la furnizori.

O analiză întreprinsă în unitate relevă existenţa unor cantităţi ce depăşesc cerinţele producţiei şi la alte componente (şasiuri, capotaje, panouri de pornire a electromotoarelor, aparate de măsură şi control etc.), ceea ce a făcut ca stocul normat să fie cu mult depăşit. „Justificarea" pentru această situaţie — potrivit căreia reducerea normativului a fost ulterioară perfectării contractelor de aprovizionare — este foarte subredă, dacă observăm că la finele primului trimestru normativul era mai mare cu 25 milioane lei decît la 31 decembrie 1987, în timp ce stocul de materii prime crescuse cu peste 37 milioane lei. Măsura decisă — de a se revizui şi actualiza contractele cu furnizorii, în concordanţă cu sarcinile de producţie — este, fără îndoială, justă, dar ea trebuia să fi fost luată de multă vreme.

● Pe ansamblu, stocurile de materii prime ale întreprinderii **„Policolor"** se încadrează în nivelul normat. Cu toate acestea, un control bancar exigent a relevat existenţa unor materiale fără mişcare în valoare de un milion lei, iar la un număr de şapte produse — cantităţi aprovizionate peste normativ cu 7,1 milioane lei. În urma controlului, evoluţia a fost spectaculoasă: într-o singură lună stocul de materiale fără mişcare s-a redus la jumătate, iar la celelalte produse s-a diminuat substanţial; de asemenea, s-au redus cantităţile contractate la unele materiale, iar pentru două poziţii s-a renunţat complet la noi aprovizionări în acest an. Deci a fost posibil! Numai că această analiză ar fi trebuit să fie realizată din timp chiar de serviciul de specialitate din unitate, al cărui rost tocmai acesta este: să adapteze prompt aprovizionarea la cerinţele concrete ale producţiei, să acţioneze pentru reducerea imobilizărilor existente.

Aşa cum au relevat investigaţiile efectuate, există însă unele situaţii cînd stocurile supranormative — create din diferite motive — nu pot fi lichidate decît cu sprijinul activ al centralelor, al ministerelor, al altor organe centrale. La asemenea situaţii, precum şi la o serie de acţiuni întreprinse de unele unităţi pentru a evita formarea de noi stocuri ne vom referi într-un viitor articol.

Eugen RADULESCU

La ferma nr. 6 Jimbolia a I.P.I.L.F. „Fructus" Timişoara a început recoltarea mazării pentru industrializare
Foto: **Emeric Robitsek**

ÎN AGRICULTURĂ, ACTIVITATE INTENSĂ ÎN TOATE SECTOARELE, LA TOATE LUCRĂRILE!

TELEORMAN:

Cu forţe sporite la întreţinerea culturilor

Precipitaţiile căzute în fiecare zi din săptămîna trecută au stînjenit efectuarea lucrărilor de întreţinere a culturilor în toate unităţile agricole din judeţul Teleorman. În condiţiile în care pentru executarea prăşitului nu au putut fi utilizate decît în mică măsură mijloacele mecanice, comandamentul judeţean pentru agricultură a iniţiat măsuri menite să asigure participarea mai largă, alături de membrii cooperatori, a celorlalţi locuitori ai satelor la lucrările de întreţinere a porumbului, sfeclei de zahăr, soiei, floriişoarelui, fasolei şi a celorlalte culturi semănate în primăvară. Este de remarcat faptul că, chiar şi în condiţiile vremii instabile, prin buna organizare a muncii, prin folosirea fiecărei ore bune de lucru în cîmp, în consiliile agroindustriale Slobozia Mîndra, Buzescu, Bleşeşti, Vîrtoape, Zimnicea, Nanov, Salcia s-au înregistrat ritmuri superioare. Pe ansamblul judeţului, cea de-a doua prăşilă manuală la sfecla de zahăr a fost executată pe mai mult de 60 la sută din suprafaţa totală de 11 700 hectare, iar la floarea-soarelui — pe jumătate din programul de 47 200 hectare. Aceeaşi lucrare s-a efectuat la porumb pe mai mult de 20 la sută din cele 102 380 hectare, acţiunea desfăşurîndu-se pe un front larg îndeosebi în unităţile din sudul judeţului. Cum se acţionează concret în unităţile agricole?

De la primele ore ale dimineţii pînă seara tîrziu, ogoarele C.A.P. Moşteni — Furculeşti cunosc freamătul muncii caracteristice acestei perioade, cînd culturile au nevoie de o exemplară întreţinere pentru a li se asigura condiţii optime de vegetaţie. „Deşi a plouat în cursul zilei precedente — ne spune preşedintele unităţii, Constantin Cătrună — după cum vedeţi, manual se poate prăşi foarte bine. Munca este organizată în acord global, fiecare formaţie avînd în primire o suprafaţă bine delimitată, de care răspunde pînă la recoltare şi strîngerea resturilor vegetale inclusiv. Se asigură, astfel, cointeresarea oamenilor pentru realizarea de producţii sporite şi, implicit, a unor venituri mari". Reţinem că forţele sînt concentrate la prăşitul porumbului, care ocupă aici 320 hectare. O iniţiativă gospodărească folosită în această cooperativă agricolă o constituie rărîtatul, lucrare aplicată pe suprafeţele cultivate cu floarea-soarelui şi porumb şi care asigură atît distrugerea buruienilor, cît şi deschiderea rigolelor pentru efectuarea irigaţiilor prin brazde.

Frumoase şi bine îngrijite sînt şi lanurile de porumb, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui ale cooperatorilor din Stejarul, ce prevestesc un rod bogat, şi aceasta mai ales datorită modului în care au fost executate pînă în prezent lucrările de întreţinere a culturilor. „Sîntem conştienţi că o prăşilă făcută la timp înseamnă un plus de recoltă la toamnă. De aceea, în aceste zile, întreaga suflare a comunei se află în cîmp" — ne spune preşedintele cooperativei, Ion Oneaţă. Într-adevăr, alături de cooperatori, zilnic se află la prăşitul culturilor oameni ai muncii de la cooperativa de producţie, achiziţii şi desfacere a mărfurilor, consiliul popular, cadre didactice din şcoli, alţi locuitori cărora le-au fost repartizate suprafeţe cu porumb.

De altfel, participarea unor forţe suplimentare şi mai ales a navetiştilor la viaţa satelor în care locuiesc, la efectuarea lucrărilor agricole constituie obiectul unei ample acţiuni iniţiate de comitetul judeţean de partid, care asigură acum ca această formă de întrajutorare să se soldeze pretutindeni cu rezultate foarte bune. La Scrioaştea, de pildă, primarul comunei, Iuliana Mardale, ne spunea că peste 400 de navetişti în oraşul Roşiori de Vede au fost atraşi la lucrările de întreţinere a culturilor, integrîndu-se pe această cale şi în activitatea localităţii unde îşi au domiciliul. Participarea acestora la muncă se face organizat, după criterii precise, controlabile, în care se pune accentul pe cantitatea şi calitatea muncii executate. „Nu vrem să mai repetăm greşelile din anul trecut, cînd, datorită volumului mare de muncă ce trebuia realizat într-un timp scurt, nu am reuşit să ne încadrăm în perioadele stabilite cu lucrările de întreţinere — ne spune preşedintele cooperativei agricole, Gheorghe Peleaşă, pe care l-am găsit în cîmp, în mijlocul cooperatorilor şi al celorlalte forţe umane mobilizate la prăşitul porumbului şi florii-soarelui. Înţelegem pe deplin că de răspunderea cu care acţionăm în această perioadă depinde în mod hotărîtor nivelul recoltelor pe care le vom strînge la toamnă".

Este limpede pentru toţi agricultorii că în zilele următoare lucrările de întreţinere a culturilor vor necesita în toate unităţile agricole teleormănene o participare sporită a forţelor umane. De aceea, se impune ca toţi cei care s-au angajat să lucreze în acord global — mecanizatori, cooperatori, navetişti, alţi locuitori ai satelor — suprafeţe cu porumb, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui sau alte culturi, să ia parte în mod nemijlocit la această importantă acţiune, conform obligaţiilor asumate.

Stan ŞTEFAN
corespondentul „Scînteii"

TIMIŞ:

A început recoltarea mazării

La începutul acestei săptămîni, în judeţul Timiş a început recoltarea mazării pentru industrializare, cultură care ocupă o suprafaţă de 1 099 hectare. Primele cantităţi de mazăre au fost recoltate de către fermele aparţinînd Întreprinderii pentru producerea şi industrializarea legumelor şi fructelor „Fructus" — Timişoara. De la inginerul Liviu Toţa, directorul întreprinderii, aflăm că mazărea de pe cele 674 hectare cultivate în fermele unităţii prezintă o stare de vegetaţie foarte bună, astfel că la evaluarea producţiei a rezultat posibilitatea depăşirii simţitoare a sarcinilor stabilite, ceea ce în final va duce şi la depăşirea planului de conserve. Întreaga forţă mecanică, respectiv maşinile de recoltat şi de adunat mazărea, batozele, mijloacele de transport au fost reparate, revizuite din vreme, iar verificarea acestora s-a făcut sub supravegherea directă a specialiştilor. Acest fapt dă garanţia recoltării şi batozării zilnice a mazării de pe cel puţin 50 de hectare, respectîndu-se astfel şi graficul de industrializare. Pînă acum au şi fost produse primele 20 de tone de conserve de mazăre din producţia anului 1988. Linia de fabricaţie prezintă, comparativ cu anii anteriori, o serie de noutăţi tehnice şi modernizări realizate prin autodotare, ceea ce asigură aproape o dublare a productivităţii muncii, concomitent cu reducerea consumului de energie termică şi electrică.

Recoltarea mazării a început, de asemenea, şi la C.A.P. Biled, stadiul de vegetaţie a acestei culturi fiind foarte avansat şi pe terenurile cooperativelor agricole din Lenauheim, Becicherecu Mic, Peciu Nou, precum şi ale asociaţiilor economice de stat şi cooperatiste Lovrin şi Timişoara.

Cezar IOANA
corespondentul „Scînteii"

Neîmpliniri care scurtează firul de mătase

Sînt necesare măsuri grabnice pentru îndeplinirea programului de dezvoltare a sericiculturii în acest an

Din luna iunie, cînd frunzele duzilor ating deja mărimea necesară, începe creşterea viermilor de mătase. Este o activitate foarte avantajoasă întrucît statul acordă un sprijin substanţial crescătorilor de viermi de mătase. Kilogramul de gogoşi de mătase calitatea întîi este achiziţionat cu 100 lei, iar cele de calitatea a doua — cu 75 lei. „Programul privind dezvoltarea sericiculturii în 1988" cuprinde numeroase alte stimulente. Astfel, gospodăriilor populaţiei li se asigură în mod gratuit material biologic — ouă de viermi de mătase — hîrtie de aşternut, materiale dezinfectante, precum şi asistenţă tehnică acordată de specialiştii din unităţile sericicole şi de la întreprinderile judeţene de achiziţii şi preindustrializarea produselor de origine animală. De asemenea, pentru creşterea gradului de cointeresare a gospodăriilor din mediul rural, 30 la sută din producţia de gogoşi de mătase sau echivalentul acesteia în borangic va rămîne crescătorilor, această prevedere fiind inclusă în contract cu menţionarea cantităţilor şi preferinţelor fiecărui crescător. Potrivit aceluiaşi program, din acest an, creşterea viermilor de mătase se extinde mult în unităţile specializate ale Staţiunii centrale de sericicultură, ocoale silvice, şcoli, unităţi agricole de stat şi cooperatiste, cămine culturale.

Prima şi cea mai importantă sarcină la ordinea zilei o constituie trecerea neîntîrziată la creşterea viermilor de mătase. Pentru acest an nu s-au asigurat însă decît 3 120 kg ouă de viermi de mătase, o cantitate mai mică decît cea necesară realizării producţiei de gogoşi prevăzute iniţial în program. Prin urmare, procesul de creştere a viermilor de mătase trebuie organizat şi desfăşurat temeinic, pentru a se obţine maximum posibil din materialul biologic pus la dispoziţie. Or, ce se constată? La indicaţia colectivului central de coordonare a activităţii în sericicultură, specialiştii de la staţiunea de sericicultură şi de la Direcţia economică de contractări şi achiziţii din ministerul de resort au verificat stadiul contractărilor. Cu acest prilej s-a făcut constatarea că în judeţele Arad, Argeş, Bacău, Bihor, Botoşani, Caraş-Severin, Călăraşi, Giurgiu, Iaşi, Mehedinţi, Prahova, Satu Mare, Tulcea şi Vaslui nu au fost realizate în întregime contractele, îndeosebi cu gospodăriile populaţiei. De asemenea, în judeţele Buzău şi Timiş, întreprinderile judeţene de achiziţii şi preindustrializarea materiilor prime de origine animală nu au asigurat hîrtia necesară pentru aşternut, iar în alte judeţe s-au făcut tăieri necorespunzătoare la duzii de pe aliniamente, ceea ce poate afecta recolta de frunze. Acum, cînd începe creşterea viermilor de mătase nu trebuie admisă repetarea unor neajunsuri asemănătoare. De aceea, este necesar ca organele contractante şi consiliile populare comunale şi orăşeneşti să se implice mai mult în organizarea şi desfăşurarea activităţii în sericicultură, urmărind prin măsurile ce le întreprind realizarea planului la producţia de gogoşi de mătase. Specialiştii din cadrul complexelor sericicole, de la organele contractante, din unităţile agricole şi de la circumscripţiile veterinare au datoria să acorde asistenţa tehnică şi sanitar-veterinară necesară pe întreaga perioadă a creşterii viermilor de mătase. Totodată, sînt necesare măsuri în vederea producerii în cadrul celor 40 ferme specializate a cantităţii de 6 000 kg ouă de viermi de mătase, pentru a se asigura îndeplinirea programului de creştere pe anul 1989.

Dezvoltarea sericiculturii depinde, în al doilea rînd, de asigurarea hranei necesare viermilor de mătase — frunza de dud. Cantitatea de 200 000 tone frunza de dud necesară creşterii viermilor de mătase în anul 1988 se asigură din duzii răzleţi de pe aliniamentele drumurilor, garduri vii şi din plantaţiile existente. Important este ca stringerea frunzelor să se facă cu grijă în vederea protejării duzilor. Avînd în vedere că în anii viitori producţia de gogoşi de mătase urmează să sporească foarte mult, este necesar să fie asigurată o cantitate mult mai mare de frunză de dud. Aceasta presupune intensificarea acţiunilor de plantare a puieţilor de dud. În acest an urmează să fie plantaţi 18 milioane de puieţi de dud. Din aceştia s-a stabilit un plan de plantări de primăvară destul de mic de altfel — de 4,7 milioane puieţi, care a fost realizat. Aşadar, cei mai mulţi vor trebui plantaţi la toamnă. Staţiunea centrală de sericicultură şi Ministerul Silviculturii au obligaţia să producă numărul de puieţi de dud, în structura stabilită, iar unităţile beneficiare să încheie contracte pentru întreaga perioadă 1989—1990 în scopul producerii în pepinieră a sortimentelor solicitate. Important este ca încă de pe acum să fie identificate terenurile care să fie plantate cu duzi. Trebuie avute în vedere terenurile neagricole, incintele zootehnice din unităţile agricole de stat şi cooperatiste, care să fie împrejmuite cu garduri vii, spaţiile libere din jurul şcolilor, aliniamentele drumurilor şi căilor ferate şi, bineînţeles, suprafeţele mari aflate în gospodărirea ocoalelor silvice. Pentru a creşte producţia de frunze de dud, este necesar, aşa cum se prevede în program, să fie făcute lucrări de afînare şi de fertilizare a solului cu îngrăşăminte organice, precum şi tăierile de întreţinere şi coborîre a coroanei.

Pentru a se realiza ritmurile accelerate de sporire a producţiei de gogoşi de mătase, la nivelul cerinţelor economiei naţionale, este necesar ca în aceste zile, cînd începe creşterea viermilor de mătase, organele de partid, consiliile populare, toţi factorii cu răspunderi în această privinţă să ia măsuri ca această activitate să se desfăşoare în cele mai bune condiţii.

Ioan HERTEG

FURAJE CÎT MAI MULTE, DE BUNĂ CALITATE!

(Urmare din pag. I)

te la hectar, nu putem obţine nici o producţie de boabe mare, care să compenseze cheltuielile făcute, şi nici să mai facem un siloz cu valoare ridicată. Din păcate, această practică a început să se extindă şi asupra porumbului pentru siloz semănat în cultură dublă şi chiar a orzului semănat în toamnă pentru obţinerea în primăvară a masei-verzi timpurii. Nu puţine au fost situaţiile cînd am fost obligaţi să nu recoltăm pentru insilozare lanurile de porumb în cultură dublă care promiteau să dea boabe, deşi erau semănate în suprafaţa de culturi duble **prevăzută prin plan pentru producerea silozului.** În cele mai multe din aceste situaţii pierderea a fost dublă. Au fost ani în care lanurile nu au ajuns la maturitate; le-a prins bruma şi nu am obţinut nici boabe şi nici siloz. Cineva ar putea obiecta că totuşi avem soluţii pentru ieşirea din impas, din moment ce pe ansamblul trustului am realizat întregul necesar de siloz, ba chiar şi cu un excedent. Este adevărat, necesarul de siloz a fost realizat, **dar numai din punct de vedere cantitativ. Nu acelaşi lucru se poate spune şi despre calitatea lui, deoarece peste două treimi din cantitatea produsă a avut ca sursă cocenii uscaţi, de care nu ducem lipsă, preparaţi cu apă şi sare, care practic nu au nici un aport la creşterea producţiei, ci, dimpotrivă, la [illegible]nele categorii de animale acest gen [illegible] siloz este foarte dăunător".**

[illegible]olae Zainea, secretar al comite[illegible] judeţean de partid: „Şi în pri[illegible] în al doilea din cazurile adu[illegible]ţie, suprafaţa, şi aşa mică, [illegible]tă prin plan producerii fu[illegible] calitate a fost diminuată şi mai mult. Or, legea planului este obligatoriu de respectat în fiecare sector de activitate. Tocmai de aceea, consider **că nu trebuie să se mai admită sub nici un motiv schimbarea destinaţiei unor culturi însămînţate în suprafaţa repartizată prin planul de stat pentru producerea furajelor.** Orice modificări survenite pe parcurs în acest sens sînt de natură să deregleze mecanismul producerii furajelor atît cantitativ, cît şi calitativ. La fel de important ca obţinerea unor cantităţi mari de cereale este să asigurăm economiei naţionale şi cantităţile planificate de lapte, carne şi lînă. Acest comandament major trebuie să primeze înaintea oricărei decizii care ar avea ca efect diminuarea posibilităţilor de asigurare a furajelor".

Programul de dezvoltare a zootehniei în judeţul Călăraşi prevede, în continuare, creşterea substanţială a efectivelor. Pînă în anul 1990, pe ansamblul agriculturii de stat şi cooperatiste efectivele trebuie să ajungă la 204 500 taurine şi 776 100 ovine, ceea ce înseamnă un spor faţă de nivelul acestui an de 53 000 taurine şi 266 000 ovine. Dar, deşi indicatorii privind sporirea numărului de animale sînt bine precizaţi, pe ani şi pe unităţi agricole, încă din această fază se constată o necorelare serioasă între aceştia şi indicatorii privind creşterea suprafeţei destinate bazei furajere corespunzător efectivelor la care trebuie să se ajungă. Pînă în 1990 se prevede menţinerea acestor suprafeţe la nivelul actual, nivel care, greu de justificat, în sectorul de stat al agriculturii este **mai mic cu 1 000 hectare decît cel din anul trecut.** Departe de a avea un caracter abstract, calculul prezentat la început porneşte de la situaţia reală ce dovedeşte că, pentru efectivul de animale prevăzut a se înregistra la finele anului pe ansamblul trustului I.A.S., pe actuala suprafaţă nu se poate asigura întreg necesarul de furaje, chiar dacă s-ar obţine producţii maxime la plantele de nutreţ. Cum va fi crescut atunci un şeptel mult sporit cu aceeaşi suprafaţă destinată bazei furajere? Evident, această stare de lucruri contravine spiritului documentelor de partid, al indicaţiilor conducerii partidului privind corelarea strictă a tuturor indicatorilor atunci cînd se face planificarea activităţii productive şi economice din orice sector.

Acestea sînt, în principal, problemele cu care se confruntă întreprinderile agricole de stat din judeţul Călăraşi în ce priveşte producerea şi asigurarea furajelor. Într-o măsură chiar mai accentuată, asemenea probleme caracterizează şi activitatea cooperativelor agricole. Concluzia specialiştilor, a cadrelor de conducere din unităţi este că ei nu au acţionat suficient pentru creşterea producţiei de furaje, că în această privinţă trebuie să facă mult mai mult decît pînă acum. Tot atît de adevărat este însă că ei se confruntă cu greutăţi reale, nu inventate ca justificări, cărora factorii de resort din organele competente trebuie să le găsească o rezolvare corespunzătoare, aşa cum cere conducerea partidului, care să asigure înfăptuirea întocmai a programului de dezvoltare a zootehniei judeţului.

ŞI ÎN ZONELE DE CÎMPIE PĂŞUNATUL TREBUIE ORGANIZAT PENTRU 200 DE ZILE

Din opiniile exprimate în cadrul dezbaterii rezultă că pentru unităţile agricole de stat şi cooperatiste din judeţul Călăraşi se pun două probleme fundamentale în privinţa posibilităţilor de asigurare a furajelor. Prima vizează necesitatea creşterii producţiei de furaje la unitatea de suprafaţă. A doua a pus în evidenţă insuficienţa suprafeţelor pentru a asigura întregul necesar de furaje corespunzător efectivului de animale existent în judeţ şi, mai ales, calitatea acestor nutreţuri pentru realizarea producţiilor zootehnice planificate. S-ar crea însă o imagine incompletă dacă observaţiile s-ar limita doar la aceste două aspecte. La fel de importantă este **crearea surselor pentru hrănirea animalelor în stabulaţie liberă, pe timpul verii. Este vorba despre o problemă cu adînci implicaţii pentru dezvoltarea sectorului zootehnic şi realizarea producţiilor planificate, anume, organizarea păşunatului în zonele de cîmpie.**

În mod firesc, analiza în acest scop porneşte de la concepţia în care trebuie crescute animalele. În repetate rînduri, conducerea partidului, personal secretarul general al partidului, a cerut — ceea ce trebuie să se realizeze în mod logic şi normal — ca **din primăvară şi pînă toamna tîrziu animalele să fie crescute în principal pe păşuni.** Mai este oare nevoie să argumentăm de ce trebuie ca animalele să fie hrănite în principal pe păşune? În primul rînd, din punct de vedere al menţinerii stării de sănătate a animalelor, al stimulării funcţiilor de reproducţie şi realizării unei natalităţi ridicate, păşunatul are un rol esenţial în dezvoltarea normală şi creşterea potenţialului de producţie a şeptelului. În al doilea rînd, din punct de vedere al economicităţii, al costurilor de producţie, păşunatul se impune ca fiind soluţia cea mai rentabilă. Hrana unei taurine adulte pe păşune este de cîteva ori mai ieftină decît hrănirea la ieşle, care presupune cositul, manual sau mecanic, transportul şi administrarea furajelor. Ca atare, avantajele păşunatului sînt mai mult decît evidente.

Ca să organizezi păşunatul raţional, pentru cel puţin 200 zile pe an cu întregul efectiv de taurine şi ovine, condiţia esenţială este să existe păşune. Care este situaţia din acest punct de vedere în judeţul Călăraşi? **În momentul de faţă, majoritatea animalelor din fermele zootehnice — atît din C.A.P., cît şi din I.A.S. — sînt hrănite la ieşle în cea mai mare parte a anului,** cu cheltuielile mari de care aminteam. Şi aceasta dintr-un singur motiv: lipsa păşunilor, fie naturale, fie cultivate, corespunzător efectivelor mari de animale existente. Să explicăm mai detaliat această stare de lucruri. Călăraşiul, fiind un judeţ de cîmpie, nu dispune de păşuni naturale decît simbolic. Cele 1 900 hectare de păşuni naturale, care figurează în scripte, sînt formate din viroage, versanţi de dealuri sau terenuri sărăturate din preajma lacurilor piscicole, terenuri care nu au putut fi trecute la arabil. Datorită fertilităţii lor foarte scăzute, dar şi fărîmiţării în parcele foarte mici, aceste păşuni naturale nu pot fi luate în calcul pentru organizarea păşunatului în cirezi. Tocmai de aceea, specific judeţelor de cîmpie, care au şi o încărcătură de animale ridicată, este înfiinţarea păşunilor cultivate, pe terenuri cu posibilităţi de irigare, care să permită organizarea păşunării animalelor pe o perioadă cît mai îndelungată din an. Problema este: asigura cele 2 020 hectare de păşune cultivată, cîte există pe ansamblul judeţului, masa-verde necesară păşunării întregului efectiv, care la începutul acestui an se ridica la 151 mii taurine şi 510 mii ovine, timp de 200 de zile pe an? Răspunsul este categoric. Nu! **Toţi specialiştii din unităţile agricole cu care am discutat au fost unanimi în a aprecia că actuala suprafaţă cu pajişti cultivate nu ajunge decît pentru a asigura păşunarea viţeilor şi a junincilor gestante şi cel mult o plimbare de cîteva ore pentru taurinele adulte, excluzînd în acest caz oile de la păşunat.**

Faptul că suprafaţa păşunilor cultivate nu este dimensionată în raport cu efectivele de animale constituie şi principala cauză a deficitului mare de fîn cu care, an de an, intră în iarnă cele mai multe din unităţile agricole de stat şi cooperatiste. Anul trecut, de exemplu, deficitul de fîn a fost de aproape 40 000 tone. Aceasta întrucît, în lipsa păşunării, în majoritatea unităţilor agricole lucerna masă-verde se administrează, ca atare, în hrana curentă a animalelor, iar ce mai rămîne se reţine pentru producerea fînului.

„În condiţiile judeţului Călăraşi, care nu dispune de păşuni naturale, înfiinţarea pajiştilor cultivate reprezintă o chestiune vitală pentru dezvoltarea zootehniei — ne spune tovarăşul Nicolae Zainea, secretar cu probleme de agricultură al comitetului judeţean de partid. Problema este pînă la ce nivel putem creşte suprafeţele cu pajişti cultivate? Or, în această privinţă lucrurile nu sînt pe deplin clarificate. În primul rînd, nu există un normativ ştiinţific, o calculaţie ştiinţifică pentru a dimensiona corect necesarul de păşune în condiţiile de cultivare specifice judeţelor de cîmpie. În al doilea rînd, suprafaţa pentru păşunile cultivate este inclusă în suprafaţa destinată producerii furajelor în ogor propriu, ceea ce constituie o piedică serioasă pentru extinderea păşunilor. Aceasta deoarece, în cazul în care am înfiinţa păşuni cultivate cît este necesar, nu ar mai rămîne teren suficient pentru a se produce celelalte sortimente de nutreţuri. Şi invers, dacă acţionăm, cum este şi firesc, pentru a asigura furajele pentru perioada de stabulaţie liberă, suprafeţele de teren ce rămîn pentru pajiştile cultivate sînt mult prea mici pentru a organiza păşunatul cît este raţional — 200 de zile. Luînd în consideraţie şi creşterea puternică a efectivelor în perioada imediat următoare, rezultă şi mai clar necesitatea dimensionării corecte a suprafeţelor cu pajişti cultivate, corespunzător cerinţelor de a organiza pentru toate categoriile de animale păşunatul timp de 200 de zile. Este o problemă ce cade în competenţa organelor agricole centrale, dar şi a celor de planificare, datoare ca, prin prisma programului de dezvoltare a zootehniei şi de creştere a producţiilor animaliere ce-l avem, să analizeze cu discernămînt posibilităţile actuale şi sursele ce trebuie completate pentru a se putea asigura furajarea optimă a întregului efectiv de animale."

Sînt doar cîteva fapte, analize şi sugestii reieşite din această dezbatere privind posibilităţile de asigurare a întregului necesar de furaje, pe care le supunem atenţiei, în primul rînd organelor judeţene de partid şi agricole, dar şi organelor centrale de resort pentru adoptarea de măsuri corespunzătoare, care să asigure înfăptuirea riguroasă a sarcinilor ce revin unităţilor agricole din judeţ privind dezvoltarea zootehniei şi creşterea puternică a producţiei animaliere.

TEZELE PENTRU PLENARA C.C. AL P.C.R. — PROGRAM DE MUNCĂ PENTRU PARTID, PENTRU POPOR

• DEZBATERI • EXPERIENȚE • INIȚIATIVE • OPINII •

CORELAȚII ESENȚIALE ALE UNEI ECONOMII DINAMICE, EFICIENTE (IX)

Creșterea mai rapidă a venitului național față de produsul social

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, făcută la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c., consacră o atenție deosebită problemelor perfecționării conducerii activității economico-sociale din perspectiva afirmării tot mai puternice a factorilor calitativi, intensivi ai reproducției socialiste lărgite. Desigur, eficiența economică are multiple modalități de exprimare. Una dintre acestea se regăsește în evoluția corelației dintre produsul social și venitul național. O stare de eficiență economică în creștere impune obligatoriu ca ritmul de sporire a venitului național să fie superior ritmului de sporire a produsului social.

Pentru înțelegerea necesității acestei devansări trebuie pornit de la descifrarea mecanismului de creare a produsului social. Din punct de vedere valoric, acesta este alcătuit din valoarea mijloacelor de producție consumate, cunoscută sub numele de fond de înlocuire, reflectat în evidență prin cheltuielile materiale de producție — materii prime și materiale, combustibil, energie, amortizarea mașinilor și utilajelor ș.a. — și venitul național, care exprimă valoarea nou creată. Schimbarea raportului dintre aceste două valori — fondul de înlocuire și venitul național — determină evoluția dinamicii produsului social și venitului național.

FACTORI DETERMINANȚI. Raportul dintre cheltuielile materiale de producție și produsul social, respectiv dintre venitul național și produsul social, este influențat de mai mulți factori cu acțiuni diferite.

Un factor esențial, hotărîtor îl constituie **economisirea mijloacelor de producție.** Reducerea cheltuielilor materiale de producție pe unitatea de produs asigură obținerea unei cantități sporite de produse cu un volum neschimbat de mijloace de producție. În acest caz, considerînd că alți factori rămîn neschimbați, volumul venitului național va crește mai repede decît volumul produsului social. În condițiile obținerii unor economii în consumul de mijloace de producție — în ipoteza că alți factori nu acționează — dinamica cheltuielilor materiale de producție va fi mai mică decît a produsului social și, în consecință, creșterea venitului național va fi mai mare decît a produsului social.

Economia realizată în consumul mijloacelor de producție — care acționează în direcția creșterii mai rapide a volumului fizic al venitului național față de acela al produsului social — are o legătură strînsă cu volumul de muncă vie cheltuită. În cazul în care cheltuielile de muncă vie rămîn neschimbate sau se reduc foarte încet, datorită reducerii consumului de mijloace de producție pe unitatea de produs, volumul venitului național crește mai repede decît volumul produsului social. Desigur, reducerea consumului de mijloace de producție nu poate avea loc izolat de economia de muncă vie. Aceasta influențează în direcție opusă și atenuează creșterea mai rapidă a volumului venitului național în comparație cu produsul social.

În politica sa economică, partidul nostru acordă o deosebită atenție economisirii mijloacelor de producție. Începînd de la Conferința Națională a partidului din 1967, practic nu a existat împrejurare în care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, să nu fi pus în atenție această problemă prin referirile exprese la necesitatea reducerii normelor de consum, respectării disciplinei tehnologice, accelerării ritmului de asimilare a produselor noi și de modernizare a celor aflate în fabricație, folosirii raționale, intensive a capacităților de producție, eliminării oricăror forme de risipă.

Intrarea în etapa dezvoltării intensive a impus cu și mai mare acuitate, în fața tuturor colectivelor de muncă din economie, toate aceste aspecte ale creșterii rapide a eficienței economice. Modalitățile concrete de acțiune și-au găsit materializarea în Programul privind perfecționarea organizării și modernizarea producției, a cărui aplicare se află în plină desfășurare.

Un alt factor care influențează corelația dintre produsul social și venitul național îl constituie **schimbarea structurii economiei naționale.** Influența acestui factor se reflectă în modificarea greutății specifice a fiecărei ramuri în produsul social. În ultimă instanță, este vorba de modul în care evoluează producția intermediară. Ramurile producției intermediare prezintă importanță pentru creșterea eficienței economice numai în măsura în care asigură realizarea unui volum ridicat de producție finală. În diverse ramuri ale economiei naționale există un raport diferit între cheltuielile materiale de producție și produsul global. Schimbarea acestui raport, împreună cu schimbarea structurii pe ramuri, determină o modificare a volumului cheltuielilor materiale pe ansamblul economiei naționale și, deci, și a proporției dintre cheltuielile materiale de producție și produsul social.

Începută după Congresul al IX-lea al partidului, acțiunea de modernizare a economiei naționale a fost pusă cu o acuitate deosebită la Congresul al XI-lea, cînd s-au prevăzut ritmuri net superioare de dezvoltare pentru acele ramuri și subramuri care pot asigura valorificarea superioară a bazei de materii prime și materiale, incorporarea unei cantități cît mai mari de muncă în produsele finite. Procesul de perfecționare a structurii economiei cunoaște impulsuri noi prin hotărîrile adoptate de Congresul al XIII-lea al partidului.

Între factorii deosebit de importanți care influențează decisiv corelația dintre produsul social și venitul național se înscriu și **ritmurile diferite de creștere ale producției sectorului I și II.** O legitate a reproducției lărgite este dezvoltarea cu precădere a producției mijloacelor de producție față de producția obiectelor de consum. Ca urmare a înfăptuirii reproducției lărgite, în structura materială a produsului social are loc o creștere a greutății specifice a producției mijloacelor de producție în comparație cu perioadele anterioare. În același timp, progresul tehnic, ridicarea permanentă a productivității muncii — bazată pe dezvoltarea cu precădere a producției mijloacelor de producție — determină o creștere a greutății specifice a cheltuielilor materiale de producție și, respectiv, o scădere a greutății specifice a venitului național în produsul social. Desigur, procesul trebuie înțeles în toată complexitatea sa, avînd în vedere și faptul că producția mijloacelor de producție nu se folosește numai pentru consumul productiv, ci și pentru acumulare.

EVOLUȚII CONCLUDENTE. Exceptînd cîțiva ani din perioada 1951—1960, pînă în anul 1970 dinamica produsului social a fost superioară dinamicii venitului național, fenomenul căpătînd un caracter pronunțat mai ales în anii 1966—1970. **Începînd cu cincinalul 1971—1975 se înregistrează o mutație în dinamica venitului național: ritmul mediu anual de creștere a acestuia — 11,3 la sută — îl devansează pe cel al produsului social, care a fost de 10,5 la sută.** În această perioadă ponderea cheltuielilor materiale de producție în structura costului efectiv al producției-marfă s-a redus de la 80,4 la sută, cît a fost în 1970, la 77,7 la sută în 1975. **Această tendință pozitivă s-a menținut în cincinalul 1976—1980 și s-a accentuat între anii 1981—1985, cînd, în pofida unor greutăți cu care s-a confruntat economia noastră națională, creșterea venitului național a devansat-o net pe cea a produsului social — într-un ritm de 4,4 la sută, față de 3,3 la sută.** Pentru prima oară în cincinalul 1981—1985 greutatea specifică a cheltuielilor materiale în produsul social (în prețuri comparabile) s-a situat sub nivelul anului 1965. Reducerea în continuare a costurilor materiale de producție face obiectul unui Program-directivă la nivel național, al cărui scop îl constituie diminuarea în cursul actualului cincinal a greutății specifice a cheltuielilor materiale în produsul social la 53 la sută, proces ce se va oglindi în devansarea substanțială a ritmului mediu anual de creștere a produsului social (6,4—7,1 la sută) de către cel al venitului național (9,9—10,6 la sută).

Evoluția corelației dintre produsul social și venitul național trebuie privită și din unghiul de vedere al tipurilor dominante de reproducție lărgită. În cadrul reproducției lărgite de tip extensiv, cea mai mare parte din creșterea produsului social se obține pe seama sporirii volumului de mijloace de producție și a numărului de lucrători productivi. Normal, în cadrul acestui tip de dezvoltare caracteristică este creșterea mai rapidă a cheltuielilor materiale față de produsul social și venitul național. O asemenea evoluție este rezultatul devansării ritmului de creștere a productivității muncii sociale de către ritmul înzestrării tehnice a muncii, adică a efectului de către efort. În cazul acestui tip de dezvoltare, pentru obținerea unei unități de produs social sau de venit național se consumă mai mulți factori materiali de producție. Pentru economia noastră națională, această situație s-a evidențiat cu pregnanță pînă la începutul deceniului opt, așa cum se poate observa în tabelul de mai jos.

CORELAȚIA DINTRE CRESTEREA PRODUSULUI SOCIAL ȘI CEA A VENITULUI NAȚIONAL

— ritmurile medii anuale, în procente —

	1951 1970	1961 1970	1966 1970	1971 1975	1976 1980	1981 1985
1. Produsul social	9,6	9,1	8,7	10,5	7,0	3,3
2. Venitul național	9,4	8,4	7,7	11,3	7,2	4,4
3. Raport de devansare (1 : 2)	1,02	1,08	1,13	0,93	0,97	0,75

În întreaga perioadă 1951—1970, coeficientul de devansare a ritmului de creștere a venitului național de către ritmul de creștere a produsului social este supraunitar, ceea ce demonstrează creșterea ponderii cheltuielilor materiale și, prin urmare, caracterul extensiv al reproducției lărgite din această perioadă. Consecința unei asemenea evoluții s-a materializat în reducerea ponderii venitului național în produsul social de la 51,2 la sută în 1950 la 40,9 la sută în 1970, ceea ce a împietat asupra dimensiunii absolute a venitului național, în ultimă instanță asupra fondului de dezvoltare și consum. Creșterea mai rapidă, după 1970, a venitului național, tendința accentuată net în deceniul următor, exprimă îmbunătățirea raportului dintre consumurile de materii prime, materiale, combustibili și energie și fiecare unitate de venit național.

Creșterea în ritm mai rapid a venitului național față de produsul social s-a datorat în mod nemijlocit măsurilor stabilite de conducerea partidului, la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru intensificarea acțiunii factorilor intensivi, calitativi ai producției, cu deosebire pentru scăderea cheltuielilor materiale la 1 000 lei producție-marfă în toate ramurile economiei, a consumului energetic pe unitatea de venit național.

PREOCUPĂRI STRINGENTE ÎN ETAPA ACTUALĂ. În concepția secretarului general al partidului nostru, edificarea unei economii dinamice și moderne este de neconceput fără reducerea continuă a consumurilor materiale. Asupra acestei probleme tovarășul Nicolae Ceaușescu a insistat din nou în expunerea rostită la recenta ședință comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Național al Agriculturii, subliniind imperativul ca în acest an și în anul viitor să se realizeze o cotitură radicală în domeniul consumurilor materiale și energetice, asigurîndu-se încadrarea strictă în normativele de consum stabilite pentru actualul cincinal. **„Se impune** — sublinia cu acest prilej tovarășul Nicolae Ceausescu — **ca, prin înlocuirea și modernizarea tehnologiilor mari consumatoare de combustibil și energie, în următorii 2—3 ani să obținem o reducere a consumurilor energetice specifice cu 20—30 la sută, acțiune ce urmează a fi amplificată în cincinalul următor".**

Opțiunea pentru dezvoltarea dinamică, eficientă a economiei în cincinalul actual are în vedere măsurile cuprinse în programele speciale care vizează creșterea mai accentuată a productivității muncii, economisirea și valorificarea superioară a resurselor materiale și energetice, diminuarea costurilor de producție, în condițiile ridicării nivelului tehnic și calitativ al produselor. Starea eficienței economiei noastre naționale se reflectă sintetic în prevederea ca **peste 90 la sută din sporul de venit național să se obțină în actualul cincinal pe seama creșterii productivității muncii sociale.** Această sarcină este deosebit de importantă în prezent, și mai ales în perspectivă, avînd în vedere faptul că scăderea ponderii cheltuielilor materiale în produsul social are totuși un caracter limitat.

Iată de ce, pentru prezentul și viitorul economiei noastre, problema fundamentală este creșterea mai rapidă a productivității muncii și obținerea pe această bază a unui spor tot mai important de venit național. Realizarea acestui obiectiv esențial al etapei actuale implică deci un proces de perfecționare a întregii activități productive: pe planul utilizării intensive a potențialului tehnic, al folosirii raționale a forței de muncă, promovării susținute a cuceririlor revoluției științifico-tehnice contemporane, îmbunătățirii continue a organizării producției și a muncii, direcții asupra cărora expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu consacră un larg spațiu de argumentare.

Ioan ERHAN

Industrie și civilizație — o relație nemijlocită reflectată și de imaginea surprinsă pe peliculă în municipiul Iași Foto: **Leonid Stratulat**

VIITORILOR INGINERI — O SUPERIOARĂ PREGĂTIRE ECONOMICĂ, O TEMEINICĂ PREGĂTIRE DE SPECIALITATE

„Principiile economice, cadrul economic pe care îl avem — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea din 29 aprilie — **corespund actualei noastre etape de dezvoltare. Avem deja o experiență îndelungată și, pentru noi, nu se pune astăzi problema de a aduce modificări structurale, ci de a asigura realizarea lor mai bună și de a lua măsuri pentru a perfecționa continuu activitatea".**

În temeiul acestei teze de mare profunzime dialectică, învățămîntul superior — și, în cadrul său, învățămîntul tehnic superior — își definește în mod firesc profilul și își află sensurile dezvoltării. Școala tehnică superioară din țara noastră s-a constituit pe o bază principial nouă, revoluționară, începînd cu cel de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. În această perioadă au fost făurite, după cum este bine știut, structurile moderne ale învățămîntului integrat, ale corelării organice a învățămîntului cu cercetarea științifică și producția materială. Drept urmare, în actuala etapă și în imediata perspectivă, sarcina de prim-plan a școlii superioare rezidă în transpunerea în viață a orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului privind perfectionarea pregătirii specialiștilor, sporirea rolului învățămîntului și al cercetării științifice universitare în ansamblul vieții economico-sociale.

În acest sens slujitorii școlii superioare sînt conștienți de înalta responsabilitate ce le revine în lumina conceptului secretarului general al partidului privind rolul determinant al științei și învățămîntului în întreaga dezvoltare economico-socială a țării — rol subliniat cu putere și în expunerea recentă a secretarului general al partidului la ședința comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și Consiliului Național al Agriculturii. Pentru comuniștii din organizația de partid a Institutului politehnic București, ideile și orientările cuprinse în expunerile secretarului general al partidului constituie obiect de aprofundată analiză, termen fundamental de referință în concretizarea direcțiilor perfectionării muncii noastre. În mod firesc, în prim-planul atenției se află tezele formulate de secretarul general al partidului, care implică nemijlocit și în multiple sensuri activitatea din învățămînt, procesul de pregătire a cadrelor cu calificare profesională superioară.

Astfel, ne considerăm pe deplin implicați în depășirea situației complexe, în virtutea căreia, realizările activității productive nu sînt pe măsura potențialului tehnico-material și a eforturilor depuse de popor. În condițiile în care școala noastră pregătește — și trebuie să pregătească — într-o tot mai mare măsură cadre cu studii tehnice superioare, dar și organizatori și conducători ai producției, ai colectivelor de muncă, este pe deplin actual imperativul perfecționării pregătirii viitorilor specialiști, atît prin prisma asimilării creative a rezultatelor progresului științifico-tehnic, cît și în sensul făuririi și însușirii unor calități și cunoștințe ale științei conducerii. Sîntem conștienți că în perioada care urmează — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la ședința comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Național al Agriculturii — vor spori răspunderile pentru toate cadrele, deci și pentru studenții din institutul nostru, viitori tehnicieni și ingineri. Și pentru noi, aprecierea făcută — că e nevoie de buni ingineri în toate sectoarele, de buni tehnicieni, dar care pentru a deveni conducători de întreprinderi, de fabrică sau de secție trebuie să aibă și cunoștințe economice, de organizare și conducere — va trebui să determine o revizuire, în vederea perfecționării lor, a activității ce o desfășurăm, a programelor de învățămînt. Înțelegem că trebuie să ne sporim eforturile pentru a asigura tinerilor noștri, viitoare cadre alături de o temeinică pregătire de specialitate, și o temeinică pregătire economică, politică, încît să poată contribui în viitor la buna desfășurare a activității [illegible] meniile, să se mani[illegible] liști cu un înalt nivel profesionale și po[illegible] revoluționari.

În spiritul sarcinilor ce ne revin, în baza [illegible] bindite, ne intensificăm [illegible] spre îmbunătățirea [illegible] cesului instructiv-educativ [illegible] fecționarea muncii pe[illegible] gice de educare prin m[illegible] tru muncă a viitorilor [illegible] Vom crește gradul de a[illegible] cadrelor didactice în acte[illegible] atragere și afirmare a stude[illegible] fruntași în munca de cercetare științifică. Vom acționa, în continuare, pentru pregătirea multilaterală a studenților noștri, pentru a-i forma ca viitori specialiști cu un amplu orizont cultural-artistic, militanți conștienți pentru transpunerea în viață a politicii partidului nostru.

Am receptat cu interes deosebit semnificația de adîncime a aprecierii tovarășului Nicolae Ceaușescu privind necesitatea de a conferi prestigiu și personalitate distinctă „mărcii fabricii" prin temeinicia muncii depuse. Aceasta pentru că în Institutul politehnic București — cel mai mare institut de învățămînt superior al țării — semnificația de „marca fabricii" nu e doar metaforică. Emblema de onoare a acestei școli de tradiție se află pe diplomele de absolvire ale fiecărei al treilea inginer al țării. Fire prin perfectionarea muncii noastre a comuniștilor, a cadrelor didactice și studenților, prestigiul dobîndit în școala politehnică a Capitalei poate și trebuie spori.

Mai mult decît atît însă, ne este de importanță [illegible] faptul că marca multor produse [illegible] lizate în întreprinderi bu[illegible] și din țară încorporează [illegible] te ale cercetării științifice [illegible] rate pe bază de contract [illegible] cadre didactice și studenți [illegible] litehnica bucureșteană. Rezultatele obținute în această direcție [illegible] socotite ca meritorii, dar, în perspectivă, organele și organizațiile noastre de partid vor acționa pentru creșterea eficienței cercetării și pentru permanenta ei legare de problemele prioritare ale economiei naționale.

Realizările noastre sînt cunoscute fie din colaborarea — devenită tradițională — cu unele întreprinderi din Capitală, fie din participarea la acțiunile inițiate, cu ajutorul comitetului municipal de partid, în laboratoarele de cercetare ale unor facultăți. Pornind de la rezultatele obținute în această direcție, de la posibilitățile existente și sarcinile ce ne revin, înțelegem datoria de a acționa cu și mai multă consecvență și eficiență pentru permanentizarea unor asemenea acțiuni în vederea creșterii aportului nostru la ampla activitate de modernizare a întreprinderilor Capitalei.

În același timp, vom acționa în direcția perfecționării conținutului cursurilor postuniversitare și legării mai strînse a tematicii acestora de prioritățile din economia țării. „Ceea ce spunem tineretului e valabil pentru toți: învățați, învățați și învățați" — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu. Această n[illegible] morabilă formulare dobîndește în lumea școlii o rezonanță partic[illegible] lară, de mare profunzime. Evident, școala este un loc al învățării prezente, dar ea trebuie să se afirme tot mai mult ca forță prin care tinerii sînt educați în ideea învățării permanente, a pregătirii continue, a muncii de perfecționare și autoperfecționare profesională desfășurată asiduu și după obținerea diplomei de inginer. Dar aceasta nu este posibil decît dacă educatorii viitorilor specialiști învață mereu, își perfecționează în permanență cunoașterea atît în domeniul teoretic, cît și al acțiunii pedagogice. În acest sens vom urmări îmbunătățirea continuă și îndeplinirea exemplară a programelor de perfectionare în multiple forme a cadrelor didactice proprii.

Pentru organele și organizațiile de partid, pentru toți comuniștii, pentru senatul și consiliile profesorale din institutul nostru, recentele expuneri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu constituie atît fundamentul ideatic, cît și instrumentul practic de lucru în munca de formare a personalității morale și civice a tinerilor, de educație comunistă, revoluționară a acestora. Manifestarea, în perimetrul școlii, a unor tendințe de rămînere în urmă a nivelului politico-ideologic, a conștiinței tinerilor și chiar a unora din colegii noștri impune, o dată mai mult, concentrarea întregii noastre capacități organizatorice și de influențare pentru afirmarea spiritului revoluționar în muncă și gîndire, în educația comunistă, patriotică a studenților, a tuturor oamenilor muncii din institutul nostru.

Pentru aceasta, nici un efort din partea noastră nu va fi precupețit.

Conf. dr. ing. Dinu TARAZA
secretarul comitetului de partid de la Institutul politehnic București

RĂSPUNDEREA COMUNISTĂ

(Urmare din pag. I)

dăm seama că singuri ne lipseam de un instrument important de mobilizare a energiilor, de perfecționare a muncii". **Stelian Bălescu:** „Mă recunosc în criticile privind încetineala cu care se finalizează unele lucrări. Adevărul e că putem face mai mult pentru a înrădăcina peste tot un climat riguros de ordine și disciplină, de încadrare în graficele de execuție. O dovedește, între altele, răspunderea cu care se acționează pentru realizarea instalației de recuperare a energiei secundare de la combinatul petrochimic. Lucrarea va fi terminată mai devreme și va avea drept efect asigurarea cu agent termic a 50 000 apartamente și a apei calde pentru 70 000 apartamente din orașul Pitești". **Paul Velicu:** „Nu de puține ori furnizorii ne livrează materiale cu defecte de calitate. Este datoria comuniștilor de la aprovizionare să nu mai accepte acest lucru. După cum datoria comuniștilor din execuție e să nu adauge «defectele» muncii lor la aceste defecte". **Gheorghe Caraghiozov:** „În numele celor de la aprovizionare ne însușim critica adusă privind calitatea unor materiale. Acționăm deja în această direcție și, în egală măsură, pentru a garanta o temeinică gospodărire a ceea ce avem și procurăm cu eforturi". **Eugen Ștefan:** „Nu sîntem mulțumiți de indicii de folosire a utilajelor. Sînt sub posibilități. După cum prea ridicat este și consumul de combustibil. Fac apel la cuvîntul și fapta comuniștilor care lucrează în acest domeniu". **Marin Niță:** „Trebuie manifestată multă atenție pentru a înlătura tendința ca biroul de partid să se substituie conducerii tehnico-administrative, creîndu-se condițiile și cadrul corespunzător ca activitatea sa să fie consacrată măsurilor organizatorice și politico-educative, asigurării valorificării superioare a potențialului colectivului, a aportului organizațiilor de masă și obștești, îndeplinirii în mai bune condiții a sarcinilor de îndrumare și control ce revin organelor de partid".

Ne rezumăm doar la consemnarea acestor puncte de vedere. Ele sînt doar un eșantion. Un eșantion care arată că atunci cînd dezbaterile nu alunecă pe făgașul unor abordări tehniciste, limitîndu-se doar la evocarea seacă a unor cifre și date statistice, și se vorbește pe lungimile de undă ale răspunderii comuniste, oamenii se înțeleg, lămuresc ceea ce au de lămurit, pornesc la drum cu conștiința că știu ce au de făcut.

Ce s-a omis într-o dezbatere...

— Aveți, astăzi, vreo adunare de partid în cadrul combinatului dv.?

— Da, avem una singură — ne spune **Elena Florea,** secretarul comitetului de partid de la **Combinatul de articole tehnice din cauciuc.** Chiar la organizația de partid din secția dozaj-amestec, pe care noi o apreciem „inima" combinatului.

Luăm loc în sala adunării împreună cu cei peste 80 de comuniști de aici. Materialul prezentat de **Constantin Dincu,** secretarul biroului organizației de bază, abordează tezele expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu în mod concret, practic, aplicat la situația secției. Ce înseamnă aceasta? „Ca unitate de măsură a muncii biroului, a fiecărui comunist trebuie să fie, așa cum ne cere secretarul general al partidului, rezultatele în producție. Dar nu orice fel de rezultate — argumentează secretarul biroului organizației de bază — ci acelea care încorporează în ele muncă de calitate și eficiență. Noi, de pildă, stăm bine cu îndeplinirea indicatorilor de producție. Ne dă dreptul această situație să ne declarăm mulțumiți atît timp cît calitatea și eficiența nu au atins parametrii ceruți?" Întrebarea n-a rămas fără răspuns. Comuniști ca Ilie Catoras, Nicolae Ene, Ion Tudor și alții au adus numeroase argumente că pe viitor pot fi atinși și acești parametri dacă... Și după fiecare „dacă" a urmat — așa cum se cere în expunere — numirea cauzelor ce trebuie înlăturate. Și anume: dacă se întărește disciplina; dacă se asigură aplicarea cu fermitate a măsurilor înscrise în programul de modernizare; dacă fiecare gram de materie primă obținut cu atîta greutate, uneori din import, este mai bine gospodărit; dacă problema calității devine o problemă de inimă și de conștiință. Argumente exacte, definite clar, fără nici un dubiu. Dar le-a lipsit totuși ceva: criticarea concretă, nominală a celor care au generat apariția lor...

Au uitat fruntașii să mai muncească bine?

Moment la instruirea propagandiștilor de la **întreprinderea „Textila" Pitești.** Unitate distinsă în anii precedenți cu ordine și înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste". Se vorbește despre măsurile politice ce se cuvin întreprinse pentru a recupera rămînerile în urmă. Se exprimă fermitatea de a se depăși starea de lucruri în care se află unitatea, care nu-și mai onorează în totalitate contractele cu partenerii interni și externi.

— Au uitat fruntașii să mai muncească bine? Adresăm întrebarea inginerei Eugenia Bărbință.

Ne răspunde fără ocol:

— Fabrica — e aceeași. Utilajele, la fel. Și în primul rînd și în primul rînd, **oamenii.** Aceiași sînt și ei — cei care au cucerit, prin munca lor, titlul de „Erou al Muncii Socialiste".

— Atunci?

— Ducem lipsă doar de materii prime și coloranți. Am putea da detalii. Ne lipsim de ele. Adresăm însă o întrebare către centrala și ministerul de resort al căror sprijin este necesar: oare n-a sosit timpul ca această întreprindere să-și refacă locul în plutonul fruntașilor? Cu atît mai mult cu cît are în continuare același potențial — tehnic și uman — care a propulsat-o pe podium.

Sondaj la temperatura fierbinte a realității

Ceie trei secvențe redau parțial — ca orice secvență — temperatura fierbinte a adunărilor de dezbatere a expunerii secretarului general al partidului, care au loc în aceste zile în toate organizațiile de bază ale municipiului. Întregim imaginea lor și printr-un sondaj efectuat în rîndul unui număr de 17 activiști care au fost prezenți la aceste adunări. Sondaj inițiat în aceeași zi în care am luat parte la cele două adunări generale. El a avut următoarele întrebări:

1. Care a fost problema (problemele) pe care ați desprins-o (le-ați desprins) din adunare în privința perfecționării stilului de muncă?

2. Ce probleme (propuneri) s-au ridicat care solicită intervenția comitetului municipal de partid?

3. Ați fost pus în situația de a combate autocritici și critici formale? Pe cine și în legătură cu ce?

Redăm cîteva din răspunsurile primite:

Salomeia Bobeică, secretar al comitetului municipal de partid: „Mă voi referi numai la prima întrebare, la celelalte două nu a fost cazul. În adunarea generală a organizației de bază nr. 2 filatura din cadrul întreprinderii „Textila" s-a adoptat o măsură deosebit de eficientă pe tema întăririi spiritului revoluționar. S-a stabilit ca membrii de partid care sînt criticați într-o adunare generală și care nu înțeleg să-și schimbe atitudinea în urma criticilor formulate să fie programați să prezinte rapoarte de activitate în adunarea următoare, astfel încît — pe baza analizei amănunțite a activității — **să se preîntîmpine apariția unor noi lipsuri sau să se ia măsurile statutare necesare".**

Ion Chiriță, secretar al comitetului municipal de partid: „Am participat la adunarea generală a organizației de bază nr. 23, secția finisaj, de la întreprinderea „Argeșeana". Am reținut probleme doar pentru întrebările 1 și 2. S-a stabilit, de pildă, ca pe baza unei sinteze săptămînale a abaterilor de la disciplina muncii, biroul organizației de bază să aibă la fiecare început de săptămînă, lunea, discuții cu cei în cauză și cu maiștrii din formațiile de lucru de care aceștia aparțin. Metoda vizează în egală măsură atît implicarea biroului în mod concret, preventiv, în combaterea unor astfel de abateri, cît și creșterea rolului politic și de conducător al locului de muncă al maistrului. În adunare s-a cerut, de asemenea, ajutorul comitetului municipal de partid în derularea mai eficientă a contractelor cu Combinatul de fire sintetice Cîmpulung. Am stabilit ca între reprezentanți ai celor două comitete de partid să aibă loc o întîlnire pe această temă".

Filipciuc Constantin, activist: „Am participat la adunarea generală a organizației de bază nr. 14 țesătorie de la întreprinderea „Argeșeana" și am reținut următoarea problemă cu valabilitate și pentru alte organizații. Biroul organizației de bază să poarte discuții operative, chiar zilnice, cu maiștrii și șefii de formații care au muncitori sub normă. Că această problemă a fost „scăpată" din mînă o denotă și faptul că peste 30 la sută din personal — unii chiar comuniști — se află sub normă. S-a cerut ca biroul organizației de bază să oblige conducerea secției ca în cel mult 10 zile să elaboreze un program intensiv de pregătire profesională".

Maria Dumitrașcu, șef al secției organizatorice: „În adunarea generală a organizației nr. 11 preparație-țesături de la întreprinderea „Textila" am reținut o idee cu valabilitate pentru toate organizațiile. S-a cerut ca biroul organizației de bază să solicite rapoarte de activitate reprezentanților oamenilor muncii în organul de conducere colectivă în legătură cu modul în care își exercită mandatul încredințat. Prin această măsură se va asigura impunerea de către organizațiile de bază a unei înalte răspunderi din partea comuniștilor care activează în forurile democrației muncitorești".

Gh. Călin, secretar al comitetului municipal de partid: „Am participat la adunarea organizației de bază din secția dozaj-amestec de la Combinatul de articole tehnice din cauciuc. Da, am fost pus în situația de a combate autocritica formală a șefului secției, ing. Ion Radu, care a dovedit în adunarea de dezbatere că nu face distincție între răspunderea sa personală, ca șef de secție, și răspunderea colectivă a unor maiștri și șefi de formație față de întărirea disciplinei. În cele din urmă, spiritul combativ, critic, a fost repus în drepturi".

...Faptele înfățișate, dezbaterile pe marginea expunerii deschid un cîmp larg de perfecționare a muncii de partid, avansează soluții în această privință, solicită din partea comitetului municipal de partid o atentă examinare, generalizarea lor. Dar despre alte aspecte ale muncii de partid din municipiul Pitești pe problemele actualității vom relata în următoarea transmisie.

FORMAREA OMULUI NOU, CU ÎNALTĂ CONȘTIINȚĂ REVOLUȚIONARĂ

Opinii despre funcția formativă a culturii exprimate în dezbateri la Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România și Institutul de arte plastice din București

Adevărată cheie de boltă a întregii opere de construire a socialismului — omul, cu sensibilitatea, cu gîndirea sa, cu puterea sa creatoare, a stat și stă în centrul întregii politici a partidului și statului nostru. O elocventă mărturie în acest sens se desprinde și din expunerea din 29 aprilie a secretarului general al partidului, Tovarășul Nicolae Ceaușescu, afirma: **„Să facem astfel încît activitatea politico-ideologică de formare a conștiinței revoluționare, a omului nou să devină o forță mai puternică, să se transforme, dacă se poate spune așa, într-o adevărată forță motrice a înaintării întregului nostru popor pe calea socialismului și comunismului".**

În condițiile favorabile dezvoltării sale, omul societății noastre socialiste se poate afirma plenar, în funcție de capacitățile, de personalitatea sa, în spiritul dragostei de dreptate și adevăr, în spiritul curajului, al cinstei, al hotărîrii nestrămutate de a lucra atît pentru fericirea personală, cît și pentru aceea a întregii societăți. Condiția radical schimbată de revoluția socialistă cînd omul este stăpîn pe propriul său destin trebuie să se manifeste și prin ridicarea continuă a nivelului general de cunoștințe, a gradului de cultură. Recentele dezbateri care au avut loc în importante instituții de cultură și învățămînt, cum sînt Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România și Institutul de arte plastice din București, au subliniat, în spiritul expunerii secretarului general al partidului, tocmai această preocupare.

„Expunerea secretarului general al partidului, spunea tovarășa **Eugenia Antonescu**, șefa secției de artă decorativă, secretar al biroului organizației de bază din Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, se înscrie ca un adevărat eveniment [illegible] de majoră semnificație în [illegible] partidului și a poporului nos[illegible] perioadei concrete pe care o [illegible] întreaga dezvoltare a pa[illegible]re. Pentru instituția noas[illegible]fil de educație patriotică [illegible] în procesul ocrotirii și [illegible] patrimoniului cultural [illegible]mpune necesitatea ca [illegible]oastră să valorifice su[illegible] democratic, experiența [illegible] mobilizarea tuturor [illegible] partid pentru solu[illegible]oblemelor prioritare [illegible]cesterea competenței, [illegible]ritului critic și auto[illegible] răspunderii perso[illegible] și disciplinei. Toate [illegible] creșterea competen[illegible] și politice a mem[illegible]ri, a capacității aces[illegible]na dinamic, eficient [illegible]ectoarelor în care lu[illegible]stă ordine de idei în[illegible]lanurile unitare de [illegible] valorificare a patrimo[illegible]evine o problemă de disci[illegible] și conștiință profesională. [illegible]ului muncii noastre, calitatea [illegible]oastră de specialiști și cercetători [illegible]rebuie să se identifice cu prestigiul [illegible] Muzeului de Artă, cu locul pe care îl [illegible]ocupă în profilul cultural al țării.

Legat nemijlocit de locul pe care îl ocupăm în frontul ideologic și cultural-educativ trebuie să ținem permanent seama de faptul că sporirea interdependențelor dintre diferitele laturi ale vieții sociale, creș[illegible]rea complexității proceselor eco[illegible]nice, apariția unor tendințe și fe[illegible]ne nou impun pe de o parte [illegible]rul dinamic și în permanentă [illegible] a muzeului în procesul [illegible]onștiinței oamenilor și pe [illegible]de revederea relațiilor [illegible]eriții factori educativi, [illegible]ebuind să preia din mers [illegible] legate de înaltele coman[illegible]e stau în fața culturii ro[illegible]trebuie să ne implicăm di[illegible]promovarea creației româ[illegible]barile procese cultural-[illegible] în creația artistică con[illegible] în combaterea cu fer[illegible] ceea ce este nonvaloa[illegible]de mult, „importuri" străine [illegible]latea și idealurile po[illegible]tru. De aici, corespunzătoare actuale, în întreaga [illegible] politico-educativă și cul[illegible] trebuie să sporească [illegible]tă a față de fenomenele [illegible] sporească preocuparea [illegible]movarea noului, pentru [illegible]area atitudinii înaintate față de muncă. În întreaga noastră activitate cu mesaj pentru vizitatorii din țară și de peste hotare va trebui să dăm răspunsuri hotărîte tendințelor de denigrare a istoriei unitare și civilizației milenare a poporului român, de defăimare a realităților contemporane".

Vreme îndelungată realitatea operelor de artă, concretizată prin valorile create în timp, a constituit obiectul istoriei, al criticii, al esteticii. Alcătuind fondul de aur al patrimoniului nostru național, aceste opere sînt un exemplu permanent, un mijloc important de ridicare a nivelului general de cultură. Prin intermediul acestor opere și în conexiune cu toate celelalte informații asupra nivelului gîndirii și practicii umane în diferite momente ale evoluției societății se pot reconstitui concepții semnificative asupra realității. Este aspectul pe care îl sublinia istoricul de artă **Victor Simion**, coordonatorul activităților cu publicul din Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România: „Rolul muzeului a fost definit și accentuat prin vizitele făcute de conducerea superioară de partid și de stat, prilej cu care s-au subliniat rezultatele bune obținute de instituția noastră. A fost astfel accentuat faptul că instituția de rang republican care este Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România își îndeplinește rolul educativ. Cred că aici se află unul dintre focarele importante care trebuie să completeze, cu mijloace specifice, mai ales educația tinerei generații. Sintem un fel de învățători aflați într-un proces didactic de educare în care, în egală măsură, învățătorul dorește să fie de folos, iar publicul vrea să folosească învățătura ce i se comunică. Dorim ca fiecare vizitator să plece de la noi mai instruit, mai bogat din punct de vedere spiritual. În activitatea noastră pornim de la diversitatea de pregătire a publicului, începînd cu elevii, studenții, adulții cu o pregătire socio-profesională diferită. Am elaborat în acest sens programe care urmăresc o anume logică în pregătirea tuturor acestor categorii de public. Am inițiat astfel un program care urmărește familiarizarea cu elemente de limbaj plastic, de tehnică artistică, care explică cum trebuie privită o lucrare de artă, care este deosebirea între o fotografie și o pictură etc. „Arta pe înțelesul tuturor" se intitulează acest ciclu de prezentări de mare succes, cu săli pline. L-am, reluat anul acesta sub titlul „Introducere în universul picturii". Un alt program este axat pe o istorie a artei pentru toți: o istorie a stilurilor, a capodoperelor realizată pe înțelesul tuturor, cu explicații pe bază de diapozitive. „Istoria muzeelor și a marilor colecții din lume" — un alt ciclu de prezentări urmărește o istorie a artei și arhitecturii prin istoria capodoperelor din muzee. Sînt prezentate „muzee și monumente celebre", muzee românești și străine, cu sublinierea lucrărilor importante pe care le conțin ca depozitare a unor mari valori de sensibilitate umanistă. Un rol important îl au și programele de „interferențe" — dialoguri ale artelor plastice și literaturii, artelor plastice și muzicii, artelor plastice și dansului. „Întîlnire cu capodopera", un ciclu de prezentări făcut chiar în galeriile muzeului, urmărește mai direct un dialog al publicului cu opera de artă. Toate acestea se înscriu într-un program educativ care urmărește treptele formării publicului. Multă atenție acordăm tinerilor, școlarilor — publicul de mîine al muzeului nostru".

Făurirea unui om multilateral dezvoltat presupune concentrarea acțiunii social-politice și culturale, o muncă de creație individuală și colectivă, îndrăzneală în gîndire, cutezanță în promovarea noului, totul integrîndu-se unei viziuni unitare de realizare a omului nou. Cu atît mai mult formarea tinerilor artiști, a celor care preluînd o importantă tradiție trebuie să o ridice pe noi culmi artistice capătă în aceste condiții o importanță deosebită. Iată ce spunea în acest sens tovarășa **Ecaterina Teodorescu**, rector al Institutului de arte plastice din București: „Comuniștii din organizația noastră apreciază orientările de valoare teoretică și practică cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu ca documente programatice care stabilesc, în baza unei analize științifice, direcțiile principale de acțiune în vederea înfăptuirii obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului. Sarcini importante pentru institutul nostru sînt în primul rînd ridicarea la un nivel calitativ superior a întregii activități profesionale, a activității de integrare, perfecționarea stilului de muncă al organizației noastre, îmbunătățirea pregătirii politice a tuturor comuniștilor, întărirea continuă a ordinii și disciplinei. Contribuția noastră la dezvoltarea culturii și pregătirii viitorilor artiști se realizează printr-o muncă perseverentă, continuă, atît a studenților, cît și a cadrelor didactice, printr-o continuă preocupare pentru autoperfecționare. Concretizarea activității de perfecționare a procesului de învățămînt este obținută atunci cînd lucrările studenților, mai ales lucrările de diplomă, se integrează în contextul social. Am hotărît, de aceea, să acționăm cu mai multă perseverență pentru implicarea într-o măsură sporită a catedrelor, a tuturor cadrelor didactice în activitatea de cercetare-integrare, în rezolvarea unor lucrări de artă care să se integreze în viața Capitalei. În realizarea unor contracte și comenzi care să satisfacă cerințe contemporane. Totodată, întreaga muncă politico-educativă din institut va fi mai fermă orientată pentru a stimula pregătirea profesională, pentru întărirea ordinii și disciplinei, a creșterii răspunderii fiecărui cadru didactic și student. Toate acțiunile noastre vor viza creșterea pregătirii profesionale a studenților, realizarea integrală a sarcinilor de producție ale fiecărui laborator, ale fiecărui colectiv de muncă. În stilul de muncă vom pune un accent mai mare pe răspunderea individuală față de îndeplinirea sarcinilor încredințate".

Indiferent de domeniul concret în care se manifestă, calitatea oricărei creații presupune o profundă conștiință profesională. O conștiință care în domeniul învățămîntului artistic este formată printr-o muncă asiduă, continuă. Și pentru a exemplifica, ne vom referi la unul din aspectele importante ale acestei activități: la confruntarea studenților, în cadrul unei complexe acțiuni de integrare, cu beneficiarii lucrărilor de artă. „Rolul educativ al activității de integrare a studenților este deosebit — spunea sculptorul **Vladimir Predescu**, șeful secției sculptură. S-a vorbit mult despre importanța integrării. În ceea ce privește secția de sculptură, acest proces face parte dintr-o serie de acțiuni cum ar fi practica de vară, diplomele cu precisă destinație socială, realizarea unor lucrări menite să împodobească orașele țării cu lucrări de reală calitate artistică. Studenții au răspuns întotdeauna cu mare entuziasm acestor acțiuni, cu bucuria de a ieși din cadrul oarecum îngust al atelierului și de a se confrunta astfel direct cu exigențele impuse de cadrul social. Un asemenea rol îl va avea în vara acestui an tabăra studenților de la Focșani — stațiunea Soveja, în cadrul căreia ne-am propus realizarea unor lucrări cu caracter memorial legate de omagierea eroilor neamului. Această temă ne-a fost sugerată de împlinirea, anul acesta, a șapte decenii de la Unire. În același context se va înscrie și participarea la tabăra de sculptură destinată să decoreze Parcul tineretului din București. Contribuția institutului la opera de înfrumusețare estetico-stradală s-a manifestat și se va manifesta și în alte forme. De exemplu, secția de sculptură a realizat, de curînd, semnalele de intrare în sectorul agricol Ilfov care s-au bucurat de o apreciere deosebită. Le vor urma proiectarea altor semnale cu caracter emblematic pentru intrările în municipiul București, proiecte care fac parte dintr-un program mai amplu de înfrumusețare a Capitalei".

Formarea unui om nou, cu trăsături morale distincte, animat de o înaltă conștiință civică nu se poate întemeia decît pe o nouă calitate a muncii, pe o elevată conștiință a răspunderilor ce revin fiecăruia. Iată ce sublinia, în acest sens, pictorul **Ion Sălișteanu**, secretar al biroului organizației de bază din Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu": „Întreaga noastră activitate stă sub semnul dorinței de calitate și al îmbunătățirii muncii sub toate aspectele. La reușita telurilor finale este necesar efortul conjugat al tuturor, atît al cadrelor didactice, cît și al fiecărui student în parte. Este necesară, de asemenea, îndeplinirea integrală a sarcinilor și, în funcție de foarte scurtul răgaz pînă la sfîrșitul anului școlar, definitivarea lucrărilor de diplomă care trebuie să fie adevărate demonstrații de competență, dar și de conlucrare cu beneficiarii. Referitor la disciplinele de predare este, de asemenea, necesară realizarea tuturor aspectelor ce țin de calitate pe care ne-am propus-o ca obiectiv principal. Sprijinirea activităților Asociației studenților comuniști, stimularea creativității din toate punctele de vedere ne vor apropia, cred, tot mai mult de înaltele deziderate spirituale ale activității necesare într-un institut de artă".

Calitatea oricărei creații, indiferent de domeniul concret în care se manifestă, fie că este vorba de știință, de tehnică sau de artă, presupune o profundă conștiință profesională. Și constituie un argument, în acest context, faptul că expozițiile deschise în ultimii ani, mai ales de creatorii tineri, au răspuns unor asemenea cerințe, au contribuit la afirmarea unor adevărate valori ale umanismului modern.

Marina PREUTU

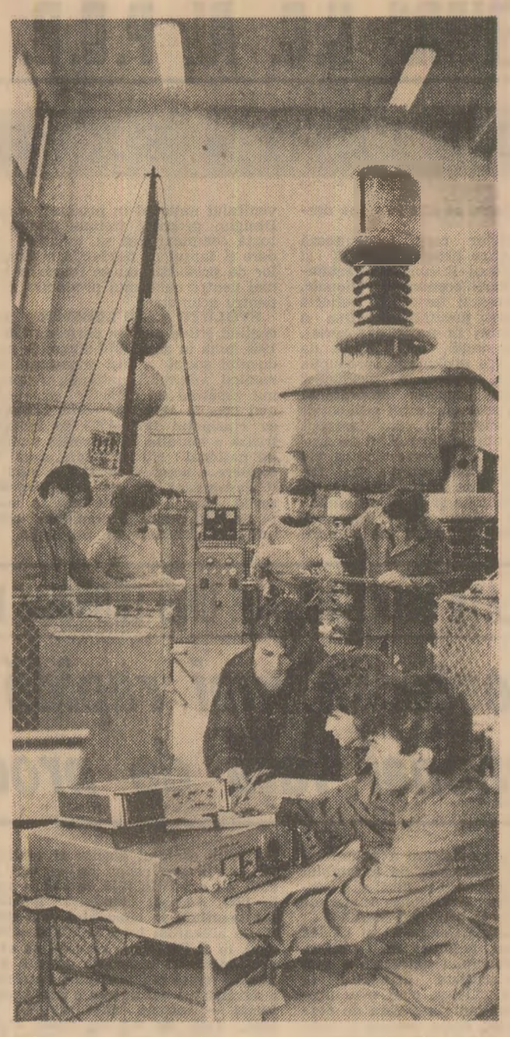

Oră de laborator la Facultatea de electrotehnică a Universității din Craiova

Foto: **Eugen Dichiseanu**

CONSEMNĂRI

CONTINUITATE

Recent, municipiul Focșani a găzduit un autentic eveniment publicistic: ieșirea de sub tipar a „Revistei noastre" nr. 131—133, consacrate împlinirii a 75 de ani de la apariția primului număr și a 15 ani de la reluarea tradiției. Personalități ale culturii, prezente la jubileul respectiv, se regăsesc și în paginile revistei, care înmănunchează, de altfel, comunicările susținute cu acel prilej. Dar nu despre acestea ne-am propus să vorbim ? lăsăm cititorilor satisfacția de a afla, din lectură directă, ce spune profesorul Sumiya Haruya, traducătorul romanului „Ion" în limba japoneză, despre „Literatura română în Japonia"; sau profesorul universitar dr. Gheorghe Bulgăr, despre „Eminescu în preajma Centenarului"; sau profesorul univ. dr. docent Gavril Istrate despre „Receptarea poeziei lui Eminescu de-a lungul timpului"; prof. univ. dr. docent Constantin Ciopraga — „Realitate și «părere» la Eminescu"; profesorul univ. dr. Alexandru Husar — „Eminescu în conștiința europeană"; dr. Mioara Avram despre „Caracteristici ale limbii române actuale"; acad. Ion Coteanu — „Între limbă și literatură"; conf. univ. dr. Constantin Bușe despre „Vocație umanistă și model cultural"; conf. dr. Ioan Scurtu despre „Republica la români"; prof. univ. dr. docent ing. Edmond Nicolau despre „Cibernetica și ingineria cunoașterii"; prof. univ. dr. docent Cesar Buda — „Asupra continutului și definițiilor conceptului de cibernetică".

Cîteva cuvinte însă despre omul care, cu ani în urmă, descoperind sub straturi de colb în arhiva liceului „Unirea", exemplare din „Revista noastră" ce pornea spre lumină de aici, în urmă cu trei pătrare de veac, și a cărei apariție a fost curmată de evenimentele primului război mondial, și-a propus să reînvie, cu o mînă de elevi pasionați, frumoasa tradiție. Omul acesta se numește Petrache Dima și este profesor de limba și literatura română la liceul „Unirea". Păstrînd vechiul titlu al revistei, profesorul Dima a reușit, în cîțiva ani, să impună această publicație școlară ca o autentică tribună de educație patriotică și cultură a tinerei generații. Revista se difuzează în toată țara, este înregistrată la UNESCO din 1980 și a fost distinsă, în cadrul concursului național al presei școlare, cu premiul I în 1978 și 1981, cu premiul special al juriului pentru cea mai bună revistă școlară în 1979, și cu „Diploma de onoare" în 1987. Primul număr al noii serii a apărut în ianuarie 1972. De atunci, în paginile sale au debutat peste 600 de elevi din întreaga țară, iar alături de ei nu au eșitat să semneze, număr de număr, mari personalități ale culturii — academicieni, profesori universitari, scriitori — vîrsta colaboratorilor fiind între 9 și... 100 de ani (Cella Delavrancea). „Revista noastră" a organizat și a fost sufletul unor manifestări culturale și științifice de larg interes, a inițiat, pentru redactorii-copii, un mare număr de excursii de documentare pe drumurile literare ale țării, străbătînd peste 10 000 km: ea a fost folosită ca sursă de informații pentru unele lucrări de doctorat sau de licență".

„Revista noastră"? O publicație pentru toate vîrstele. Iar omul care îi coordonează cu pasiune și competență aparițiile, întotdeauna atent elaborate, profesorul Petrache Dima, aduce un argument elocvent, un îndemn la a pune mereu în valoare talentele lumii școlare.

Anica FLORESCU

„Un juriu cît un oraș"

PE MARGINEA GALEI „ARTA COMEDIEI" DE LA GALAȚI

Galațiul are o frumoasă și generoasă moștenire culturală. Despre specificul și importanța acestela, ca și despre valori create în anii noștri depun mărturie și multe din atît de impresionantele exponate puse în evidență deosebit de inspirat în muzeul de istorie recent inaugurat, ca și comorile de pictură, sculptură și grafică adăpostite de muzeul de artă contemporană românească, ori tezaurul de carte al bibliotecii județene „V. A. Urechia".

Tradiții mai vechi se îmbină și la Galați cu unele cristalizate ca atare în ultimele decenii — ca o concludentă expresie a preocupării de activizare permanentă, sistematică a vieții spirituale, de asigurare a dialogului, schimbului de idei și facilitării accesului la cultură al unor categorii umane din ce în ce mai diverse. Depun mărturie în acest sens Teatrul dramatic, Teatrul muzical „N. Leonard", Teatrul de păpuși, toate cu o activitate, nu o dată, remarcată, viața unor cenacluri și cercuri literare și plastice sau a unor cinecluburi, mișcarea de amatori pasionați de teatru, muzică etc., și, nu în ultimul rînd, evantaiul inițiativelor culturale menite să țină aprinsă în permanență — în acest oraș în care, în furnale, focul este continuu — și flacăra vieții spirituale, o flacără iradiind lumină în mase din ce în ce mai largi. Unele dintre aceste inițiative au darul de a conferi personalitate distinctă orașului de la Dunăre.

O asemenea inițiativă este și gala „Arta comediei", organizată în cadrul Festivalului național „Cîntarea României", care s-a consacrat ca o manifestare teatrală de anvergură, fapt reconfirmat și recent. Cea de-a VII-a ediție a galei, remarcabil organizată, s-a impus și a atras în mod deosebit prin bogăția și complexitatea afișului său. Timp de o săptămînă, în eleganta sală a Teatrului dramatic (gazdă primitoare și organizator inimos, alături de Comitetul județean de cultură și educație socialistă și A.T.M.) și în spațioasa sală a Casei de cultură a sindicatelor, uneori simultan, s-a derulat filmul amplu și divers a cincisprezece spectacole. Ele au fost susținute de importante teatre bucureștene, de colective din Brașov, Brăila, Birlad, Piatra Neamț, Teatrul dramatic și Teatrul de păpuși din orașul gazdă și, nu în ultimul rînd, de studenții de la I.A.T.C.

Manifestarea a fost nu doar popularizată în întreaga urbe și dincolo de marginile ei, (prin afișe, presă etc.), ci preocupa foarte viu pe toată lumea — așa cum s-a putut constata cu prilejul întîlnirilor dintre slujitorii scenei prezenți la Galați și muncitori, tehnicieni și ingineri de la Combinatul siderurgic, constructori de nave de la Șantierul naval, artiști amatori de la I.C.P.P.A.M., Clubul C.F.R. sau Casa de cultură a științei și tehnicii pentru tineret, ori pur și simplu din reacțiile oamenilor întîlniți pe stradă, pe faleza înfrumusețată de sculpturi în metal, în scuarurile impodobite cu lucrări de artă monumentală etc. Interesul față de evenimentul cultural al acestei primăveri, receptivitatea față de arta ce sta sub semnul Thaliei a fost la Galați atît de mare, încît în plin festival de comedie, organizatorii au trăit și o... „dramă" — aceea de a nu putea satisface cererea de bilete; o solicitare ce depășea cu mult capacitatea sălilor arhipline.

„În aceste zile arta comediei teatrale românești va da examen în fața unui juriu mult mai larg, care se numește de fapt orașul Galați" — anticipa Dumitru Radu Popescu, președintele Uniunii scriitorilor. Și, într-adevăr, locuitorii orașului Galați, dar și iubitori ai genului veniți din județele vecine, au urmărit cu interes evoluțiile spectaculare, răsplătindu-le cu aplauze. Aplauze a căror intensitate variată atestă, totodată, că la Galați, oraș cu o economie puternică și cu instituții de învățămînt superior, există un public generos și exigent totodată, un public format, cu criterii și gust artistic, un public ce merită oferte de o ținută și mai elevată. Este perspectiva din care ne propunem să comentăm și să apreciem manifestarea amintită. Să începem cu repertoriul. Reținînd în genere cele mai bune și reprezentative realizări din țară, din ultimii ani (fără a putea surmonta unele absențe provocate de dificultatea deplasării pe mari distanțe a unor trupe), gala a propus în fond o călătorie în istoria genului comic din ultimele patru secole (ba chiar mai mult, dacă ne gîndim că arta pantomimei și cea a zorală și nici prin virtuțile spectaculare; deși acest domeniu atît de vast și ofertant este întotdeauna pasibil de inoire (cu nestemate de preț ale tezaurului clasic) și de diversificare, prin interes sporit față de un tip sau altul de comic, o epocă anume sau zonă geografică, dar mai ales (ceea ce ar fi de dorit) față de fenomenul contemporan.

Un aspect de departe nesatisfăcător: ponderea piesei românești de actualitate. Și aceasta cu atît mai mult cu cît gala a apărut tocmai din nobila dorință de a contribui la stimularea producției de comedie într-o vreme cînd genul era puțin productiv, situație mult diferită de oferta teatrelor, azi. Or, iată, în „gală" s-au jucat „Sfîntu Mitică Blajinu" de Aurel Baranga și „Mobilă și durere" de Teodor Mazilu. Nu a existat nici un claunilor își au rădăcinile în antichitate); de la Shakespeare la Ben Jonson, la A. Pinero și G.B. Shaw, de la Gogol la M. Bulgakov, de la Alecsandri la Caragiale, apoi la Tudor Mușatescu, iar de la aceștia la autorii români de azi. Fără îndoială, selecția de literatură universală este demnă de apreciat; deși unele opțiuni, („Mireasa mută", de pildă) nu s-au justificat nici prin mesajul activizat de viziunea regizorală și nici prin virtuțile spectaculare; deși acest domeniu atît de vast și ofertant este întotdeauna pasibil de inoire (cu nestemate de preț ale tezaurului clasic) și de diversificare, prin interes sporit față de un tip sau altul de comic, o epocă anume sau zonă geografică, dar mai ales (ceea ce ar fi de dorit) față de fenomenul contemporan.

Un aspect de departe nesatisfăcător: ponderea piesei românești de actualitate. Și aceasta cu atît mai mult cu cît gala a apărut tocmai din nobila dorință de a contribui la stimularea producției de comedie într-o vreme cînd genul era puțin productiv, situație mult diferită de oferta teatrelor, azi. Or, iată, în „gală" s-au jucat „Sfîntu Mitică Blajinu" de Aurel Baranga și „Mobilă și durere" de Teodor Mazilu. Nu a existat nici un titlu de Tudor Popescu, Ion Băieșu, comediografi prezenți în repertoriu, nici o lucrare de Paul Everac, D.R. Popescu, Marin Sorescu, Dumitru Solomon, Mihes György etc., nici un titlu al autorilor mai recent afirmați. Singurul autor român al generației de azi a fost Mircea Radu Iacoban și acesta cu o piesă mai veche, valorificată, e drept, admirabil de studenții de la I.A.T.C., clasa Mircea Albulescu. Or, cerințele formulate de spectatori ne arată că și atunci cînd este vorba de comedie (favorita publicului), piesa de actualitate rămîne dezideratul principal. Reproducem cîteva dintre aceste opinii. Vorbindu-ne despre interesul cu care a urmărit manifestarea (în calitate de membru al juriului), exprimîndu-și chiar opinia că gala ar trebui transformată într-un eveniment anual, care să pulseze în toate zonele județului, ing. Pompiliu Severineanu, directorul Uzinei de piese de schimb din Combinatul siderurgic Galați, mărturisea: „Mi-a plăcut «Sfîntu Mitică Blajinu» și am fost de-a dreptul emoționat la «Stress» de M.R. Iacoban. Impresii ce se datoresc artei interpreților, îmbinării satirei cu duioșia, comicului cu dramaticul, dar fără îndoială și caracterului mai familiar nouă al unora dintre conflictele, mentalitățile și atitudinile fixate, măștile zugrăvite și psihologiile descoperite de autor dincolo de ele. Actualitatea ca principală zonă de investigație și reflectare rămîne terenul în care solidarizarea noastră, a spectatorilor cu angajarea dramaturgului de a ameliora lumea se face la temperatura cea mai înaltă". „Rîdem și la divertismente (ne aflam în pauza spectacolului „O femeie cu bani" de Bernard Shaw, a Teatrului „Maria Filotti" din Brăila), dar simțim, fără îndoială, nevoia unor piese substanțiale, implicate mai direct, vital în actualitate. Ar fi bine dacă autorii noștri s-ar arăta și mai preocupați de realitățile morale și sufletești contemporane și ar reuși să intervină mai eficace în bătălia pentru evoluția mentalităților, pentru continua autodepășire profesională și umană, pentru progres moral și social. Dacă tensiunile, coliziunile, frămîntările, căutările specifice proceselor revoluționare actuale s-ar reflecta mai prompt în scrisul lor și pe scenă — așa încît să nu ai senzația contratimpului sau, oricum, pe cea a repetării, uneori din ce în ce mai comode, a unora și aceloraşi teme, subiecte" — mărturisea ing. Petru Tudoran, secretar cu probleme economice al comitetului de partid de la C.S.G.; „Rămîi cu nostalgia unor lucrări substanțiale semnate de Horia Lovinescu, D.R. Popescu, Paul Everac, Dan Tărchilă și cu dorința de a întîlni pe scenă mai mulți eroi ai zilelor noastre" — spune Tudorel Popa, analist la centrul de calcul al C.S.G.; „Piesele cu și despre tineri, piesele cu și despre adulți — gravitînd în jurul marilor idealuri care se cristalizează din anii școlii și care frămîntă prin excelență adolescența — nu numai că au lipsit din gală, dar sînt, cred, încă puține în dramaturgia actuală" — observa îndreptățit, Dan Gălățeanu, elev, Liceul de matematică-fizică; „V-am adus aici (ne aflam sus în cabina de comandă a furnalului nr. 6, după ce urmărisem întreg fluxul de producție), s-au adresat slujitorilor scenei veniți la C.S.G., Nicolae Dumitru, directorul Uzinei furnale-aglomerare, și Vasile Ungureanu, secretar al comitetului de partid, pentru a vă da posibilitatea să vedeți cum e viața în profesia asta". În scurtul dialog înfiripat, ei au evocat devenirea morală și profesională a oamenilor, („spectacol" impresionant care nu și-a găsit transpuneri pe măsură în oglinzile scenei), în cei 20 de ani care au trecut de la prima șarjă de fontă. Au adus în discuție, pe de o parte, calitatea lor umană, pe de alta strădania colectivului pentru ca din ce în ce mai mulți să aibă o calitate a conștiinței demnă de a fi comparată cu „limpezimea cristalului", dar și o implicare în muncă pe măsura incandescenței șarjelor.

Prin atari discuții, dezbaterea și aprecierea artei teatrale actuale a devenit, într-adevăr, mult mai largă, sprijinind, în fond, dincolo de selecția într-o competiție dată, însăși implicarea dramaturgiei și artei scenice în viața celor cărora li se adresează, chemînd la o relație din ce în ce mai strînsă, organică a artei cu realitățile și idealurile contemporane.

Natalia STANCU

Mărturii noi în ARHIVA ISTORIEI

● ***Megalit carpatic.*** O viitură puternică a dislocat în vara anului trecut un bolovan din malul unui afluent al rîului Haitii din depresiunea Dornelor; la cîtva timp, apoi, elevul Claudiu Pața a observat pe una din fețele lui cîteva gravuri; cercetările efectuate de dr. Marin Cârciumaru, de la Institutul de arheologie din București, împreună cu profesorul Traian Naum, arată că blocul de piatră cu gravuri constituia unul dintre picioarele unei construcții funerare megalitice (dolmen), datată în epoca metalelor, cu probabilitate în epoca fierului. O atare încadrare în timp pare îndreptățită de gradul înalt de abstractizare a reprezentării corpului uman de pe bolovanul de pe valea Haitii (un cerc cu punct redă spre exemplu capul), schematismul imaginii atestînd că este vorba despre o etapă mai tîrzie a realizării gravurilor decît a celor de pe statuile megalitice din alte părți ale continentului european datate în cursul epocii bronzului. Blocul de piatră amintit se adaugă altor descoperiri megalitice făcute în țară de-a lungul vremurilor, în principal în Dobrogea și Transilvania, și este legat de cultul soarelui practicat în epocă. Investigații viitoare vor încerca să descopere și celelalte componente ale monumentului megalitic, spre a aduce precizări cronologice suplimentare.

● ***Dovezi arheologice ale conviețuirii daco-romane.*** Într-o recentă discuție, tovarășul Székely Zoltan, directorul Muzeului județean de istorie Covasna, a făcut cîteva precizări privind valoarea unor descoperiri făcute în castrul roman de la Olteni. Așezîndu-se în continuarea unor investigații mai vechi (cele din 1966, de pildă, au precizat dimensiunile castrului — 92/124 metri), săpăturile arheologice întreprinse în anul 1987 au adus elemente importante atît pentru datarea mai exactă a castrului, cît și pentru reconstituirea traiului militarilor din Cohorta a IV-a „betavorum" sau „batavorum", staționată aici. Astfel, dintr-o baracă a fost scoasă la iveală o monedă de bronz emisă în vremea împăratului Traian (96-117 e.n.), ceea ce vine să confirme faptul că, asemenea altor castre romane din județul Covasna (cele de la Boroșneul Mare, Comalău și Brețcu) și cel de la Olteni a fost ridicat în vremea lui Traian sau imediat după acesta, în timpul succesorului său, Hadrian. Într-o baracă, în jurul unei vetre, au fost descoperite numeroase fragmente ceramice, precum și vase întregi. Ceea ce este deosebit de important este faptul că, alături de vasele romane, au fost găsite vase de certă factură dacică (cățuia, precum și alte vase realizate cu mîna și decorate cu briu alveolat, specifice ceramicii dacice) într-o proporție de circa patruzeci la sută din totalul vaselor ceramice. Contextul stratigrafic bine definit, bogăția ceramicii dacice, ca și caracteristicile acesteia — proprii fazei tîrzii a epocii clasice dacice — documentează prezența autohtonilor în castru chiar de la începuturile existenței acestuia, aruncînd lumini noi asupra raporturilor daco-romane imediat după transformarea unei părți a pămîntului dacic în provincie romană.

● ***12 zile din revoluția pașoptistă română.*** Sub insemnele Editurii Academiei, de curînd a văzut lumina tiparului, sub redacția acad. Ștefan Pascu, cel de-al IV-lea volum al colecției „Documente privind revoluția de la 1848 în țările române" (seria C. Transilvania). Cele 329 de documente înmănuncheate în volum acoperă intervalul 14—25 mai 1848, cuprinzînd zilele marii adunări naționale românești de la Blaj — cînd s-a statornicit practic programul revoluționar și, prin aceasta, s-a croit matca în care avea să-și desfășoare cursul revoluția română în Transilvania — precum și pe cele imediat următoare adunării de pe Cîmpul Libertății, zile în care, sub îmboldul hotărîrilor adoptate aici, efervescența socială și politică în Transilvania atinge cote mereu mai înalte. Documentele conturează puternicul ecou pe care l-a avut în conștiințe adunarea celor 40 000 de oameni din 3—5/15—17 mai, participanții la lucrările acesteia propagîndu-i cu însuflețire hotărîrile, contribuind la dezvoltarea și radicalizarea, în revendicări și forme de acțiune, a luptei de emancipare socială și națională pe întreg cuprinsul Transilvaniei. Din sute și sute de agitații, frămîntări, răzvrătiri, adunări populare etc. — documentele recompun tabloul unor zile în care dorințe și năzuințe nutrite de îndelungă vreme irumpe cu putere de nestăvilit la suprafața vieții social-politice, atestînd astfel adîncile rădăcini istorice ale revoluției. Pentru curmarea efervescenței revoluționare, autoritățile nobiliare au continuat tot mai ades să intervină cu puterea armată, amenințînd, maltratînd, întemnițînd sute și mii de oameni, dovedind că nu înțeleseseră și că nu voiau să înțeleagă „duhul vremii", tăria cu care se afirmau aspirațiile sociale și naționale ale românilor transilvăneni, și cu deosebire idealul restituirii Daciei străbune.

● ***O istorie inedită, din secolul trecut, a Teatrului Național.*** „Revista muzeelor și monumentelor (seria „Muzee", 3/1988) prezintă și publică fragmente dintr-un manuscris inedit, aflat în arhiva Muzeului literaturii române și intitulat „Istoria Teatrului Național". Prețiosul manuscris, arată autoarea studiului, Ileana Ene, a aparținut actorului și profesorului Ștefan Vellescu (1838—1899) și cuprinde, între altele, și o prezentare a istoriei teatrului în Muntenia veacului trecut. Din fragmentul publicat se rețin valoroase informații despre stagiunile teatrale din anii 1851—1853: titlurile pieselor ce au alcătuit repertoriul acelei perioade, veniturile aduse de spectacole, cheltuielile pe care le-a presupus montarea acestora, actorii care au întrupat personajele etc. Așadar, știri de preț pentru cunoașterea mai adîncă a unui răstimp în care greutățile începuturilor teatrale în țara românească de la sud de Carpați au putut fi biruite mai ales prin dragoste și dăruire pentru scena românească.

Grupaj realizat de **Silviu ACHIM**

Domnului NICOLAE CEAUŞESCU
Preşedintele Republicii Socialiste România

Vă mulţumesc mult, în numele guvernului şi al poporului argentinian, pentru amabilele felicitări pe care mi le-aţi adresat cu prilejul aniversării sărbătorii noastre naţionale.

RAUL RICARDO ALFONSIN
Preşedintele Naţiunii Argentiniene

TELEGRAMĂ

Primul-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, tovarăşul Constantin Dăscălescu, a trimis preşedintelui Consiliului Executiv Federal al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, tovarăşul Branko Mikulici, o telegramă prin care îi adresează calde felicitări, urări de sănătate şi succes în activitate cu prilejul aniversării zilei de naştere. În telegramă se exprimă convingerea că, în spiritul înţelegerilor convenite la nivel înalt, raporturile de prietenie, colaborare şi bună vecinătate dintre ţările şi popoarele noastre se vor întări continuu, în interesul reciproc, al cauzei păcii şi cooperării în întreaga lume.

Cronica zilei

Tovarăşul Ştefan Andrei, viceprimministru al guvernului, a primit, joi, pe tovarăşul Oleg Anfimov, ministrul industriei electrotehnice al U.R.S.S., care efectuează o vizită în ţara noastră.

În cadrul întrevederii au fost examinate probleme privind creşterea schimburilor şi dezvoltarea cooperării economice şi tehnico-ştiinţifice în domeniile electronicii şi electrotehnicii.

La primire a participat Nicolae Valdescu, ministrul industriei electrotehnice.

A fost de faţă E.M. Tiajelnikov, ambasadorul Uniunii Sovietice la Bucureşti.

★

În zilele de 6—9 iunie, Mohammed Nazur Rahman, ministru de stat la Ministerul pentru Administraţia Locală, Dezvoltare Rurală şi Cooperaţie din R.P. Bangladesh, a efectuat o vizită în România.

Oaspetele a avut întrevederi cu Ilie Văduva, ministrul comerţului exterior şi cooperării economice internaţionale, Pavel Aron, ministrul transporturilor şi telecomunicaţiilor, şi alte persoane oficiale.

În timpul şederii în ţara noastră, M.N. Rahman a vizitat obiective economice din Capitală şi din municipiul Piteşti şi s-a întîlnit cu membri ai Comitetului executiv al Consiliului popular judeţean Argeş.

★

Cu prilejul Zilei naţionale a Regatului Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord, ambasadorul acestei ţări la Bucureşti, Hugh J. Arbuthnott, a oferit, joi, o recepţie.

Au participat miniştri, membri ai Biroului Marii Adunări Naţionale, reprezentanţi ai conducerii unor ministere şi altor instituţii centrale, oameni de cultură şi artă.

Au luat parte şefi de misiuni diplomatice acreditaţi în ţara noastră.

★

Cu prilejul Zilei naţionale a Republicii Portugheze, joi a avut loc în Capitală o manifestare culturală organizată de Institutul român pentru relaţiile culturale cu străinătatea, în cadrul căreia au fost prezentate impresii de călătorie din această ţară.

Au participat membri ai conducerii I.R.R.C.S., reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Externe, un numeros public.

A fost prezent Luis Quartin, ambasadorul Republicii Portugheze la Bucureşti.

★

În zilele de 7—9 iunie s-a desfăşurat simpozionul internaţional „Poezia şi pacea", organizat de Uniunea scriitorilor, în colaborare cu Comitetul judeţean Constanţa de cultură şi educaţie socialistă.

Simpozionul, la care au luat parte poeţi din ţara noastră, precum şi din Bulgaria, Cehoslovacia, Cuba, Danemarca, Elveţia, Finlanda, Republica Democrată Germană, Iugoslavia, Polonia şi Uniunea Sovietică, s-a constituit, ca şi ediţiile sale precedente, într-un cald omagiu adus păcii. Manifestarea s-a deschis în Capitală, printr-un recital de poezie susţinut la Sala mică a Palatului, şi a continuat în staţiunea Neptun, unde au avut loc dezbateri pe tema înaltei responsabilităţi ce revine scriitorilor de pretutindeni în lupta pentru făurirea unei lumi a păcii, înţelegerii şi colaborării rodnice între naţiuni.

Participanţii la simpozion au vizitat, de asemenea, obiective social-culturale, de interes istoric şi turistic din judeţul Constanţa.

(Agerpres)

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 10 iunie, ora 20 — 13 iunie, ora 20. În ţară : Vremea va intra într-un proces de răcire treptată, începînd din nordul ţării. Cerul va fi variabil, mai mult noros la începutul intervalului în nordul, centrul şi estul ţării, apoi în regiunile sudice, unde vor cădea ploi locale, care vor avea şi caracter de averse însoţite de descărcări electrice. În celelalte regiuni ploile se vor semnala pe arii mai restrinse. Vîntul va prezenta unele intensificări în regiunile estice din sectorul nordic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6 şi 18 grade, iar cele maxime între 17 şi 27 grade, mai ridicate în prima zi în sudul ţării. **În Bucureşti :** Vremea va fi caldă la început, apoi se va răci treptat. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Temporar va ploua îndeosebi în partea a doua a intervalului. Temperaturile minime vor oscila între 14 şi 18 grade, iar cele maxime între 23 şi 27 grade, mai ridicate în prima zi.

tv

20.00 Telejurnal
20,25 În dezbatere : Expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu privire la unele probleme ale conducerii activităţii economico-sociale, ale muncii ideologice şi politico-educative, precum şi ale situaţiei internaţionale ● Partidul Comunist Român — organizatorul şi dinamizatorul activităţii în toate domeniile
20,45 Priorităţi în economie
21.05 Cadran mondial (color)
21,20 Serial ştiinţific (color). Univers, materie, viaţă. Emisiune de educaţie materialist-ştiinţifică
21.40 Laureaţi ai Festivalului naţional „Cîntarea României" (color). Cîntece muncitoreşti
21.50 Telejurnal
22.00 Încheierea programului

ZIUA NAŢIONALĂ A PORTUGALIEI

Domnului MARIO SOARES
Preşedintele Republicii Portugheze
LISABONA

Aniversarea Zilei naţionale a Republicii Portugheze îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa calde felicitări, împreună cu cele mai bune urări de sănătate şi fericire personală, de progres şi pace pentru poporul portughez prieten.

NICOLAE CEAUŞESCU
Preşedintele
Republicii Socialiste România

Poporul portughez aniversează astăzi crearea statului naţional. Ţară independentă de peste opt secole, odinioară unul din marile imperii coloniale ale lumii, Portugalia a avut o istorie sinuoasă, cunoscînd atît epoci de înflorire, cît şi altele, de declin. Devenită republică la sfîrşitul primului deceniu al secolului nostru, ţara a cunoscut doar un scurt răstimp de dezvoltare normală. În 1926, regimul parlamentar a fost răsturnat în urma unei lovituri militare, iar noile autorităţi au inlesnit apoi instaurarea treptată a unui regim de tip fascist, care a asuprit poporul portughez timp de aproape cincizeci de ani. Regimului antipopular i s-a pus capăt prin acţiunea revoluţionară din 25 aprilie 1974, înfăptuită de militari patrioţi sprijiniţi de masele populare. Aceasta a deschis calea spre făurirea unei vieţi libere şi democratice, grăbind, în acelaşi timp, sfîrşitul imperiului colonial, stimulînd şi asigurînd succesul luptei de eliberare a popoarelor din coloniile portugheze.

În perioada care a urmat după „revoluţia garoafelor", cum i s-a spus mişcării insurecţionale, Portugalia a cunoscut un şir de importante transformări social-politice, începînd cu restaurarea libertăţilor cetăţeneşti şi crearea de instituţii democratice. Procesul de transformări innoitoare pe plan politic, social şi economic s-a desfăşurat într-o continuă confruntare cu forţele conservatoare, cu tentativele repetate ale acestora de a anula cuceririle revoluţiei şi de a-şi menţine sau redobîndi vechile poziţii privilegiate. În pofida unor dificultăţi interne şi externe, poporul portughez şi-a afirmat aspiraţia de dezvoltare democratică, de colaborare internaţională, de lărgire a legăturilor cu toate ţările, indiferent de orînduirea lor social-politică.

Poporul român, care se simte apropiat de poporul portughez prin originea latină comună, prin afinităţi de limbă şi cultură, a salutat răsturnarea regimului fascist din Portugalia, ţara noastră numărîndu-se printre primele state care au recunoscut noul regim democratic. În perioada care a trecut de atunci, legăturile de colaborare româno-portugheze au cunoscut o considerabilă extindere şi diversificare, acest curs fiind stimulat de întîlnirile şi convorbirile româno-portugheze la nivelul cel mai înalt, de la Bucureşti şi Lisabona. Acordurile şi înţelegerile stabilite cu aceste prilejuri au creat un cadru favorabil amplificării raporturilor politice, economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale între cele două ţări şi popoare, în avantajul reciproc, al cauzei păcii şi înţelegerii internaţionale.

Performanţele tehnice şi calitative ale produselor

(Urmare din pag. I)

capete în toate întreprinderile însemnătatea care i se cuvine, numerosi specialişti opinează că ar fi util şi justificat ca şeful compartimentului de calitate să fie membru de drept al biroului executiv al consiliului oamenilor muncii, iar atribuţiile sale să fie pe măsura importanţei funcţiei calităţii. De asemenea, personalul cu însărcinări directe pe linia asigurării şi controlului calităţii — activitate direct productivă, ce face parte din tehnologia de execuţie a fiecărui produs — ar trebui să fie corect dimensionat, în funcţie de cerinţele concrete ale producţiei. În cele mai multe cazuri, aceasta nu înseamnă creşterea numărului personalului unităţii, ci doar o redistribuire a atribuţiilor şi a subordonării. De altfel, o opinie larg răspîndită este aceea că în prezent se simte nevoia unei adaptări a structurii organizatorice a întreprinderilor, pentru a răspunde mutaţiilor substanţiale intervenite în economie în perioada scursă de la adoptarea actualei scheme de organizare.

Calitatea nu se realizează însă într-un anumit compartiment al întreprinderilor, ci se construieşte prin munca prestată de fiecare muncitor, maistru, tehnician la locul lor de activitate. „Bătălia" pentru calitate nu poate fi cîştigată decît dacă se formează un curent de opinie în rîndul tuturor oamenilor muncii în favoarea respectării stricte a normelor şi instrucţiunilor de lucru, împotriva tuturor derogărilor şi abaterilor care afectează calitativ produsul final. **Este necesară o continuă acţiune de perfecţionare a pregătirii politico-ideologice şi profesionale a fiecărui muncitor, desfăşurată, cu mijloace specifice, de organizaţiile de partid, de sindicat, de conducătorii direcţi ai locurilor de muncă, practic de toţi factorii de conducere din unităţile economice.** De asemenea, pentru creşterea răspunderii şi mai bună cointeresare a fiecărui om al muncii, numeroşi specialişti consideră că sistemul de retribuire în acord global ar trebui perfecţionat, în sensul stabilirii unor criterii de retribuire legate de calitate în toate întreprinderile, nu numai în cele — destul de puţine la număr — care realizează produse pe clase de calitate.

În concepţia modernă a asigurării calităţii, produsul este orientat spre satisfacerea optimă a cerinţelor utilizatorului, în condiţiile unor costuri minime, atît la producător, cît şi la beneficiar. Acestuia din urmă îi revin, pentru atingerea scopului propus, răspunderi sporite, atît pe linia exploatării corecte a produsului, în conformitate cu instrucţiunile producătorului, cît şi în direcţia furnizării unor informaţii care să permită continua perfecţionare a produsului. Se închide astfel bucla **proiectare-producţie-utilizare**, revenind, pe un plan superior, la proiectarea unuj nou produs, mai bine adaptat nevoilor, mai fiabil, mai ieftin.

Aşadar, răspunderea pentru ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor revine nu numai producătorului, ci şi proiectantului şi beneficiarului. Fructificarea optimă a potenţialului tehnic şi productiv de care dispune azi industria românească presupune un efort sporit de organizare, o conlucrare eficientă între toate verigile lanţului productiv, o creştere a implicării şi răspunderii fiecărui om al muncii pentru continua perfecţionare tehnică şi calitativă a producţiei, pentru creşterea mai accentuată a eficienţei economice.

Eugen RĂDULESCU

ACTUALITATEA SPORTIVĂ

Din lumea fotbalului

● Vineri începe, la Düsseldorf, Turneul final al campionatului european de fotbal, o dată cu partida R.F. Germania — Italia, contînd pentru grupa A a competiţiei.

La acest turneu final s-au calificat opt echipe, repartizate în două grupe: **grupa A :** R.F. Germania, Italia, Spania, Danemarca; **grupa B :** Anglia, Olanda, U.R.S.S., Irlanda. Primele două clasate se califică în semifinale, cîştigătoarele urmînd să-şi dispute, la 25 iunie, la München, finala.

Cele 15 meciuri ale turneului final vor fi găzduite de opt oraşe vest-germane : Düsseldorf, Hanovra, Stuttgart, Köln, Gelsenkirchen, Frankfurt pe Main, Hamburg şi München.

Pînă în prezent, campionatul european a fost cîştigat de următoarele formaţii : 1960 : U.R.S.S.; 1964 : Spania ; 1968 : Italia ; 1972 : R.F. Germania ; 1976 : Cehoslovacia; 1980 : R.F. Germania ; 1984 : Franţa.

● La Seul a avut loc tragerea la sorţi a grupelor Turneului de fotbal din cadrul Jocurilor Olimpice de vară.

Iată componenţa celor patru serii : **grupa A :** R. F Germania, Suedia, Tunisia, R.P. Chineză ; **grupa B :** Zambia, Irak, Italia, Mexic; **grupa C:** U.R.S.S., Argentina, S.U.A., Coreea de Sud ; **grupa D :** Australia, Iugoslavia, Brazilia, Nigeria.

Meciurile din grupe se vor disputa în perioada 17—22 septembrie, sferturile de finală sînt programate la 25 septembrie, partidele semifinale vor avea loc la 27 septembrie, iar finala se va desfăşura în ziua de 1 octombrie.

● Finala „Cupei Franţei" la fotbal se va disputa între echipa Metz şi formaţia Sochaux, care activează în divizia secundă a campionatului.

În meciurile retur ale semifinalelor s-au înregistrat următoarele rezultate : Reims — Metz 3—1 (în tur 0—4); Sochaux — Nisa 2—0 (în tur 1—2).

● În ultimul meci de verificare în vederea turneului final al campionatului european de fotbal, echipa U.R.S.S. a întîlnit la Harthausen (R.F. Germania) o selecţionată locală. Fotbaliştii sovietici au cîştigat cu scorul de 6—0 (3—0) prin golurile marcate de Belanov, Demianenko, Zavarov, Litovşcenko, Mihailiţenko şi Kuzneţov.

★

● **ATLETISM.** Ultima zi a concursului internaţional de atletism de la Ostrava a fost marcată de succese ale sportivelor române. Astfel, Liliana Năstase a cîştigat proba de săritură în lungime cu 6,30 m şi pe cea de 100 m garduri în 13"10/100, iar Mariana Stănescu a terminat învingătoare în cursa de 1 500 m cu timpul de 4'18"76/100. Elisabeta Neamţu s-a clasat pe locul 3 la aruncarea discului cu 60,46 m. Alte rezultate : **feminin :** 400 m : Olga Brizghina (U.R.S.S.) — 50"79/100 ; aruncarea greutăţii : Sonia Vashikova (Cehoslovacia) — 20.31 m ; 800 m : Malgorzata Rydz (Polonia) — 2'02"49/100 ; **masculin :** 5 000 m: Fragoso (Mexic) — 13'41"13/100 ; 400 m: Mattas (Brazilia) — 46"31/100 ; 110 m garduri : Valle (Cuba) — 13"66/100.

● Cu prilejul concursului internaţional de atletism de la Bratislava, sportivul sovietic Serghei Bubka a stabilit un nou record mondial în proba de săritură cu prăjina, cu performanţa de 6.05 m. Vechiul record era de 6,03 m şi aparţinea aceluiaşi atlet.

● **POLO.** În primele două meciuri susţinute în cadrul turneului internaţional de polo pe apă de la Lodz (Polonia), selecţionata României a întrecut cu scorul de 13—5 formaţia Bulgariei şi a terminat la egalitate (5—5) cu echipa Greciei. Alte rezultate : Cehoslovacia — Bulgaria 8—6; Grecia — Suedia 7—4 ; Polonia — Cehoslovacia 9—9 ; Polonia — Suedia 11—5.

● **TENIS.** Simbătă şi duminică este programat la Sofia meciul de baraj dintre formaţiile Bulgariei şi României conţinînd pentru competiţia internaţională de tenis „Cupa Davis". În echipa ţării noastre au fost selecţionaţi Florin Segărceanu, Adrian Marcu, Mihai Vanţă şi George Cosac, în timp ce din selecţionata Bulgariei fac parte Krasimir Lazarov, Iulian Stamatov, Ruslan Rajnov şi Milen Velev.

● **ŞAH.** Cu prilejul inaugurării Festivalului şahist internaţional de la Coslada (în apropiere de Madrid), fostul campion mondial Anatoli Karpov a susţinut un simultan la 32 de mese, obţinînd 30 de victorii şi 2 remize. Festivalul şahist de la Coslada cuprinde un turneu open internaţional, un turneu de şah rapid, mai multe simultane, precum şi un concurs rezervat elevilor.

cinema

● **În fiecare zi mi-e dor de tine :** SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17.15; 19.30. GLORIA (47 46 75) — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; 20
● **Flăcări pe comori :** EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; 20. AURORA (35 04 66) — 9; 11; 13; 15; 17.15; 19.30
● **Miss Iugoslavia** — 9; 11; 13; 15. Iacob — 17; 19.15 ; UNION (13 49 04)
● **Duminică în familie :** STUDIO (59 53 15) — 10; 12,15; 15; 17; 19. LIRA (31 71 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Nişte băieţi grozavi :** FLOREASCA (33 29 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Trenul de aur :** MUNCA (21 50 97) — 15; 19
● **Operaţie riscantă:** LUMINA (14 74 16) — 17,45; 20
● **Desene animate** — 11; 13. **Îndrăgostiţii şi cîinele** — 9; 15. **Rezervă la start** — 17; 19 ; DOINA (16 35 38)
● **Transport primejdios :** LUMINA — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20, BUZEŞTI (50 43 58) — 13; 17; 19
● **Temerarii de la scara doi** — 9; 11,15; 13,30; **Cronica adolescenţei** — 15,45; 18; 20 ; GRIVIŢA (17 08 58)
● **Incorupticilul de la etajul XIX :** PACEA (71 30 85) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Egreta de fildeş :** VIITORUL (10 67 40) — 14,30
● **Nu e uşor cu bărbaţii :** ARTA (21 31 86) — 9; 11; 13; 15; 17.15; 19.30
● **Munţii în flăcări :** TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20

teatre

● Teatrul Naţional (14 71 71, Sala mare) : **Ploşniţa** — 18; (sala Amfiteatru) : **Torquato Tasso** — 18; (sala Atelier) : **Faleza** — 18
● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, Ateneul Român) : **Concert simfonic. Dirijor : Constantin Bugeanu. Solistă : Ilinca Dumitrescu** — 19; (sala Studio) : **„Treptele afirmării artistice". Hristina Cristea — pian** — 17,30
● Opera Română (13 18 57) : **Lucia di Lammermoor** — 18
● Teatrul de operetă (13 63 48) : **My Fair Lady** — 18
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46) : **Trenurile merg** — 18; (sala Grădina Icoanei, 11 95 44) : **Uriaşii munţilor** — 18.30
● Teatrul Mic (14 70 81) : **Amurgul burghez** — 18,30
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05) : **Bărbatul şi... femeile** — 19
● Teatrul „Nottara" (59 31 03, sala Studio) : **Idioata** — 18.30
● Teatrul Giuleşti (sala Majestic, 14 72 34) : **Regele Lear** — 18
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 36 78) : **Mi se pare că mă-nsor** — 18; (grădina Boema) : **O seară la Boema** — 19
● Ansamblul artistic „Rapsodia română" (13 13 00) : **Cîntă, ciocîrlie** — 18
● Teatrul „Ion Creangă" (50 26 33) : **Turandot** (premieră) — 18
● Circul Bucureşti (10 41 95) : **„Stelele Circului din Moscova"** — 19
● Teatrul „Tăndărică" (15 23 77, sala Victoria) : **Boroboaţă** — 15; (sala Cosmonauţilor, 11 12 04) : **Motanul încălţat** — 10; **Cartea cu jucării** — 15

„FAUR" — nume simbolic

(Urmare din pag. I)

foraj şi grupuri electrogene pentru industria extractivă în plină expansiune, şi cîte şi cîte altele. „Uzinele 23 August" — o inscripţie pe care o veţi găsi gravată în oţelul foarte multora dintre instalaţiile, agregatele, maşinile care cereau o elaborare specială pentru a se aşeza în cele mai impunătoare edificii industriale din anii construcţiei socialiste. Este uzina care, prin excelenţă, a creat... uzine, industrie.

În patru decenii, de 41 de ori !

...Cînd rolul ei de „mecanic-şef" a început a fi preluat de întreprinderi noi, specializate, ea, întreprinderea omnipotentă „23 August", a putut avea răgazul să se ocupe mai insistent de sine şi să-şi redobîndească, treptat, un profil distinct, concentrîndu-se asupra unor produse făcînd parte, unele, din vechiul ei specific, dar reluate la o mult superioară treaptă a evoluţiei tehnice şi tehnologice. Este cazul locomotivelor şi al motoarelor diesel. De data aceasta, locomotive diesel-hidraulice şi diesel-electrice. Mai întîi de 450, de 700 şi 1 100 CP (motoarele fabricate aici cîndva atingeau puterea maximă de 150 CP). Este momentul de după Congresul al IX-lea, momentul de început al unei totale reconsiderări a tehnologiilor, capacităţilor de producţie şi structurii producţiei, potrivit exigenţelor epocii noi care avea să determine cea mai rapidă şi mai consistentă dezvoltare economică şi socială din istoria României. Apar treptat spaţii noi de producţie, cele vechi sînt reorganizate şi reutilate. Produsele sînt şi ele supuse unei reproiectări şi modernizări continue. Întreprinderea este frecvent vizitată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, sub directa sa îndrumare uzina parcurge, una după alta, etapele unei metamorfoze la capătul căreia trebuie să devină o întreprindere-etalon pentru capacitatea de progres a industriei româneşti. Produsele dobîndesc însuşiri care le fac competitive şi astfel, de exemplu, locomotivele diesel-hidraulice şi diesel-electrice, în zeci şi zeci de variante şi cu puteri de pînă la 2 400 CP, sînt exportate în 23 de ţări din patru continente. De asemenea, motoarele, idem fabricile de ciment, la fel grupurile electrogene şi grupurile de forţă pentru extracţia petrolului, gazo-compresoarele, automotoarele...

O adevărată revoluţie tehnologică s-a produs, mai cu seamă, la sectoarele calde (fabrica de piese turnate şi forjate). La 1 noiembrie 1984, cu prilejul unei vizite de lucru a secretarului general al partidului, s-a dat indicaţia ca în aceste sectoare să fie complet modernizate tehnologiile. După mai puţin de doi ani, turnătoria de oţel, turnătoria de fontă, secţia de forjă aveau cu totul altă înfăţişare, lucrau cu alte utilaje, în regim automat şi cu indici calitativi şi de productivitate comparativi cu tot ce e mai nou în acest domeniu pe plan mondial. La fel la fabrica de motoare, reorganizată acum (operaţia este încă în curs) pe fluxuri tehnologice cu un înalt grad de automatizare, cu linii complet automatizate... O totală renaştere tehnologică, la capătul căreia fabrica trebuie să producă anual zeci de mii de motoare diesel la nivelul calitativ al celor mai perfecţionate din lume. La fel, în toată această uriaşă uzină.

Deci încă un argument în demonstrarea capacităţii clasei muncitoare de a înfăptui cu deosebit succes progresul este marea ei disponibilitate de a-şi însuşi şi promova înalta tehnicitate, de a ţine pasul cu dinamica explozivă a revoluţiei tehnico-ştiinţifice, de a crea nu doar cantitate, ci, în egală măsură, calitatea actului dezvoltării. O mică expoziţie de fotografii de la intrarea în hala secţiei de prototipuri a Institutului de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică „FAUR" (derivat din fostele ateliere de proiectare ale uzinelor „23 August") înfăţişează imagini vechi şi noi ale spaţiilor de producţie şi ale fabricatelor acestor uzine. Şi astfel, distanţa parcursă în evoluţia întreprinderii, spre structura unor capacităţi moderne de producţie şi a unor produse cu caracteristici tehnice de înaltă clasă, este marcată pregnant. Putem înţelege în acest fel cum a fost posibil ca, după patru decenii de la naţionalizare, uzina aceasta (care pornea de la un potenţial tehnic „de virf") să realizeze într-un an (1987) o producţie în valoare de 5,646 miliarde lei, adică de 41 de ori mai mult. În patru decenii, dar în covîrşitoarea majoritate în perioada de după Congresul al IX-lea, valoarea mijloacelor fixe a sporit de 22 de ori, ceea ce ne vorbeşte despre forţa autotransformatoare a uzinei, dar, mai cu seamă, despre extraordinara dezvoltare a întregului potenţial industrial românesc, în măsură să se autoreproducă şi să ajungă să realizeze, faţă de 1945, o producţie de peste 120 de ori mai mare. O uzină ca „23 August" n-ar fi putut să-şi sporească de 41 de ori producţia, în răstimpul a patru decenii, decît într-un asemenea generos context.

Oamenii, ştiinţa şi ziua de mîine a industriei

Există şi ceva care în statistici nu poate apărea decît ca o reflecţie palidă (pentru că aici nu există parametri măsurabili în elemente matematice), ceva care ţine de intimitatea structurii omeneşti, anume noua calitate spirituală, noul univers de cunoaştere şi de gîndire, noua competenţă a producătorilor. Dintre toate, aceasta este, în mod sigur, cea mai valoroasă şi mai profundă transformare din cîte s-au petrecut în acest interval în viaţa poporului. Ea caracterizează, în cel mai înalt grad, calitatea noii fizionomii a societăţii româneşti, înaintul căreia au fost schimbate nu doar sistemul raporturilor sociale, ci înseşi concepţiile despre muncă şi viaţă, primordială devenind răspunderea pentru dobîndirea competenţei în actul de creare a valorilor.

Ce impresionează aici, la întreprinderea „23 August", ca peste tot în industria României, este nivelul tehnico-ştiinţific al întregii activităţi, atestat prin parametrii tehnici ai dotării şi ai produselor şi, în acelaşi timp, prin nivelul general al pregătirii.

Vîrsta medie a personalului uzinei — 32 de ani. A scăzut în ultimul timp. Nu e doar un proces de întinerire a forţei de muncă, ci şi unul de creştere a pregătirii profesionale şi de cultură generală. Pentru că marea majoritate a noilor veniţi sînt absolvenţi ai liceelor de specialitate (uzina deţine, de mult, cel mai mare complex şcolar profesional din Bucureşti).

În domeniul motoarelor : primul din familia „491", înlocuind un motor după o mai veche licenţă. Va avea o fiabilitate la nivel mondial (20 000 ore), greutate redusă (consum redus de metale deficitare) şi consum redus de combustibil. Şi vor urma alte şi alte tipuri, din alte familii înscrise în programul special de fabricaţie a motoarelor. Au elaborat compresoare industriale de proces de înaltă performanţă, lucrează la asimilarea turbocompresoarelor, au conceput şi asimilat gazomotocompresoare de 1 000 şi 2 000 CP pentru mari staţii de pompare a gazului metan, cu performanţe mult superioare. Au creat peste 70 de tipuri noi de locomotive şi automotoare, maşini complexe de construit şi întreţinut căi ferate, grupuri electrogene cu puteri între 250 şi 800 kW, grupuri electrogene în conteinere izo. de 3,5 MW.

— Avem sarcina — spune directorul institutului — ca pînă în 1990 să facem ca 95 la sută din produsele uzinei să fie efectiv de nivel mondial şi 2,5 la sută dintre ele să fie peste acest nivel. Vom realiza acest lucru. Am analizat totul, ne-am organizat, lucrăm intens şi cu succes...

Să adăugăm intensa colaborare a uzinei cu Institutul politehnic din Bucureşti şi cu alte instituţii ştiinţifice.

De aici, de la planşetă, trecînd în cele 25 de secţii productive ale uzinei, noile proiecte, deci noile produse, sînt rapid asimilate. Şi executate ireproşabil.

Uzina aceasta cu marca de fabricaţie „FAUR" (cuvînt ce semnifică în limba română, deopotrivă, fierar şi creator" — se spune într-un prospect al întreprinderii) are, cu adevărat, în contextul industriei româneşti actuale, rolul de mester făurar a tot ce este mai tehnic, mai deosebit. Evoluţia ei, din momentul naţionalizării şi pînă azi, marchează, simbolic, forţa de progres pe care a creat-o Partidul Comunist Român, prin antrenarea tuturor energiilor societăţii într-o activitate ştiinţific şi eficient coordonată, capabilă să realizeze ritmuri de creştere nemaiîntîlnite în istoria noastră. „FAUR" — simbol pentru destinul întregii noastre societăţi socialiste.

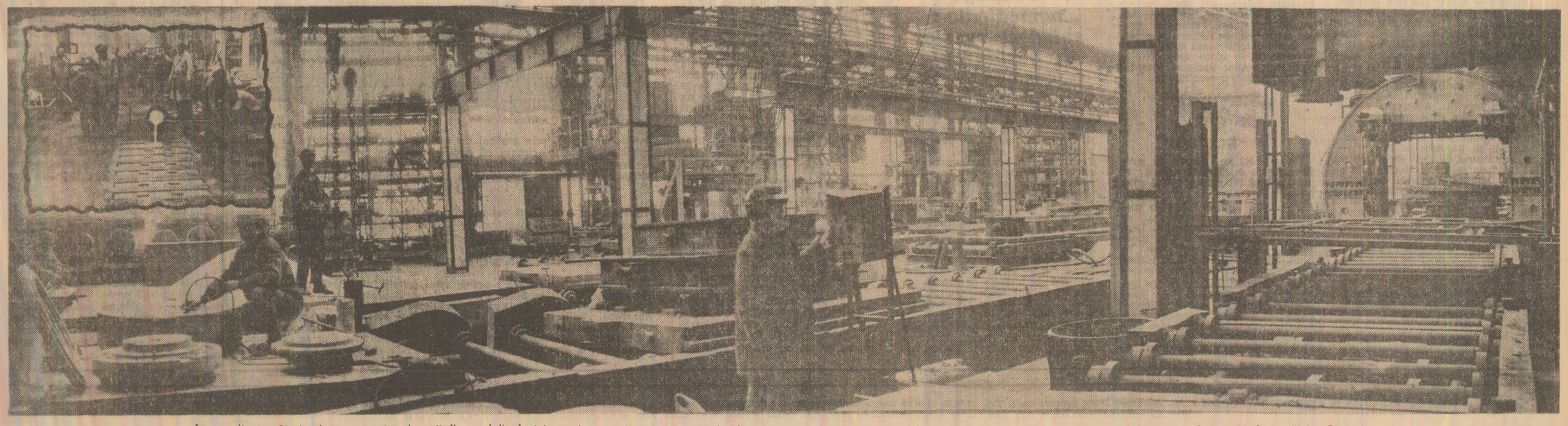

Aspect din turnătoria de acum patru decenii (în medalion) şi impresionanta imagine a instalaţiilor automate de turnare ale fabricii de piese turnate şi forjate de la întreprinderea „23 August" din Capitală

Foto : S. Cristian

Scînteia — VIAȚA INTERNAȚIONALĂ — Scînteia

SESIUNEA SPECIALĂ A ADUNĂRII GENERALE A O.N.U.

Necesitatea eliminării primejdiei nucleare

– tema dominantă a dezbaterilor

NAȚIUNILE UNITE 9 (Agerpres). — Necesitatea înfăptuirii de noi măsuri efective în direcția eliminării armelor nucleare și a altor tipuri de arme și a edificării unei lumi a păcii rămîne dominanta intervențiilor în cadrul lucrărilor celei de-a III-a sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării.

Președintele Mexicului, Miguel de la Madrid, a subliniat că la negocierile privind dezarmarea nucleară trebuie să participe, cu drepturi egale, toate statele lumii. Pe de altă parte, el a arătat că fondurile uriașe destinate cursei înarmărilor trebuie să fie canalizate spre satisfacerea nevoilor sociale ale omenirii. Vorbitorul a arătat că este intolerabil ca efectele crizei economice să fie suportate doar de țările în curs de dezvoltare. Totodată, el a subliniat necesitatea soluționării conflictelor regionale care pun în pericol pacea omenirii.

Ministrul afacerilor externe al Nigeriei, Ike Nouachoukouou, a condamnat practica țărilor industrializate de a depozita deșeurile radioactive în Africa, considerînd-o „ofensatoare și periculoasă". De asemenea, vorbitorul s-a pronunțat pentru susținerea procesului de dezarmarea și pentru soluționarea prin mijloace pașnice a conflictelor din diferite regiuni ale globului.

Problemele dezarmării cuprind elemente de gravitate care depășesc cu mult amenințarea unor conflicte potențiale între țările posesoare de arme nucleare — a declarat **ministrul de externe al Columbiei,** Julio Londono Paredes. După părerea guvernului columbian, armele nucleare constituie un grav pericol și din cauza posibilității ca ele să devină accesibile teroriștilor sau altor grupări care vizează să înlocuiască ordinea democratică cu anarhia.

Primul-ministru al statului Barbados, Erskine Sandiford, a arătat că materiile prime și resursele umane afectate cursei înarmărilor trebuie orientate către programe agricole, energetice și de protejare a mediului înconjurător. El a recomandat coordonarea urgentă a acțiunilor de stabilire a unui regim egal de control al experiențelor din spațiul extraterestru.

Președintele Portugaliei, Mario Soares, s-a pronunțat împotriva proliferării armelor nucleare și pentru noi măsuri efective în direcția dezarmării. Totodată, el a arătat că țările neposesoare de arme nucleare trebuie să obțină garanții că aceste arme nu vor fi utilizate, dar a subliniat necesitatea înfăptuirii dezarmării nucleare, precum și a realizării unei reduceri a armelor convenționale și a distrugerii armelor chimice.

Primul ministru al Israelului, Yitzhak Shamir, s-a pronunțat în intervenția sa pentru crearea în Orientul Mijlociu a unei zone fără arme nucleare și chimice, pe baza unor negocieri directe între statele din regiune. De asemenea, el a propus reducerea armelor convenționale în această zonă. În același timp, premierul israelian a reafirmat poziția cunoscută a guvernului său în problematica Orientului Mijlociu.

Omenirea trebuie să întreprindă toate eforturile pentru ca o nouă Hiroshimă să nu se mai repete, a declarat **președintele Republicii Costa Rica,** Oscar Arias. Pronunțîndu-se pentru reglementarea pașnică a conflictelor regionale, el a arătat că este necesar să fie susținut procesul de pace din America Centrală. Vorbitorul a scos, de asemenea, în evidență consecințele sociale ale cursei înarmărilor, arătînd, între altele, că mai mulți soldați înseamnă mai puțină hrană pentru popoarele lumii și mai puține cadre calificate.

În cuvintarea sa, E. Șevardnadze, **ministrul de externe al U.R.S.S.,** a arătat că Uniunea Sovietică este pregătită pentru reducerea reciprocă a tuturor tipurilor de armamente ofensive, inclusiv a armelor nucleare tactice, aviației de luptă și tancurilor. U.R.S.S., a spus el, se pronunță pentru examinarea măsurilor privind separarea trupelor țărilor Tratatului de la Varșovia și N.A.T.O., crearea de coridoare și zone libere de arme nucleare și chimice. Vorbitorul a propus, de asemenea, controlul și limitarea forțelor maritime militare, lichidarea pînă în anul 2000 a prezenței militare străine pe teritoriile altor țări. Șeful delegației sovietice s-a pronunțat, totodată, în favoarea creării fondului „Dezarmare pentru dezvoltare".

★

Confederația organizațiilor japoneze a persoanelor afectate de bombele atomice lansate la Hiroshima și Nagasaki a cerut O.N.U. să declare ilegale armele nucleare. Reprezentantul organizației, T Ito, a declarat, în cadrul sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării, că Națiunile Unite ar trebui să convoace fără întîrziere o conferință mondială de dezarmare la Hiroshima în vederea eliminării totale a armelor atomice. El a subliniat că fără lichidarea acestor arme nu poate exista „un viitor sigur pentru omenire".

Propuneri de rezolvare pe cale pașnică a conflictelor locale

MONTEVIDEO 9 (Agerpres). — La Montevideo s-au deschis lucrările celei de-a doua sesiuni a Comisiei sud-americane pentru pace, la care participă o serie de personalități politice de pe continent. Comisia analizează un document-program intitulat „Securitatea democratică regională — o concepție comună de securitate", care cuprinde propuneri de rezolvare a conflictelor existente în regiune.

Actuala situație din zonă — au subliniat participanții în cursul dezbaterilor — se datorează, în principal, crizelor economice grave provocate de povara datoriei externe, de imixtiunile externe pe plan politic și economic, de continuarea promovării protecționismului comercial de către unele state industrializate, informează agenția Prensa Latina.

ÎN TURCIA ȘI OLANDA

Expoziții omagiale dedicate personalității președintelui României

ANKARA 9 (Agerpres). — La Universitatea din Ankara a fost deschisă expoziția de fotografii „Omagiu".

În alocuțiunea sa, rectorul universității, prof. dr Necdet Serin, a prezentat personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, marile înfăptuiri obținute de poporul român în dezvoltarea economico-socială, bunele relații existente între România și Turcia.

La manifestarea inaugurală au participat Mehmet Sadik și Irfan Başyazicioglu — deputați în Parlamentul Turciei, Mehmet Ergin — președintele Consiliului Național pentru Cercetare Științifică, cadre de conducere din Ministerul de Externe și Ministerul Culturii, șefi ai unor misiuni diplomatice acreditați la Ankara, oameni de afaceri, oameni de știință și cultură, reprezentanți ai presei și televiziunii, un numeros public.

HAGA 9 (Agerpres). — În municipalitățile olandeze Leiden și Emmen a fost prezentată expoziția de fotografii „Omagiu", dedicată personalității tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, marilor înfăptuiri obținute de poporul român în dezvoltarea economico-socială a țării, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului.

La manifestările inaugurale a participat un numeros public.

Vizita delegației parlamentare române în Belgia

BRUXELLES 9 (Agerpres). — La invitația parlamentului belgian, o delegație a Marii Adunări Naționale, condusă de Nicolae Giosan, președintele M.A.N., a efectuat o vizită în Belgia.

Delegația s-a întîlnit cu Lambert Kelchtermans, președintele Senatului, și Charles Ferdinand Nothomb, președintele Camerei Reprezentanților, precum și cu alți membri ai parlamentului belgian. Cu acest prilej au fost discutate probleme ale relațiilor dintre parlamentele celor două țări.

Delegația a avut, de asemenea, o întrevedere cu primul-ministru, Wilfried Martens. Cu acest prilej au fost discutate aspecte ale relațiilor dintre România și Belgia.

Parlamentarii români s-au întîlnit, totodată, cu o delegație a Grupului democrat-creștin din parlamentul vest-european, condusă de Alfred Klepsch, președintele grupului.

In sprijinul intensificării cooperării economice Est–Vest

BONN 9 (Agerpres). — Într-o conferință de presă organizată la Bonn, cancelarul R. F. Germania, Helmut Kohl, s-a referit la evoluția situației financiar-valutare occidentale. În context, el a cerut Statelor Unite să adopte măsuri concrete în vederea reducerii deficitului bugetar și al balanței de plăți curente, informează agenția A.D.N. De asemenea, cancelarul vest-german a cerut Japoniei să elimine barierele vamale din calea importurilor.

Pe de altă parte, Helmut Kohl s-a pronunțat în favoarea intensificării cooperării economice cu țările socialiste.

Regimul de la Seul încearcă să zădărnicească întîlnirea dintre studenți din Nordul și Sudul Coreei

PHENIAN 9 (Agerpres). — Delegația studenților din R.P.D. Coreeană pentru întîlnirea și convorbirile stabilite să aibă loc, vineri, la Panmunjon, cu delegația studenților din Coreea de Sud, a sosit la Kaesong, oraș situat în apropierea liniei de demarcație. Numerosi tineri din Phenian și alte localități ale R.P.D. Coreene au salutat plecarea delegației, care urmează să aibă cu studenții din Sud un amplu schimb de păreri privind relațiile dintre cele două părți ale Coreei.

SEUL 9 (Agerpres). — O situație deosebit de încordată s-a creat la Seul, în ajunul contactelor prevăzute să aibă loc vineri, la Panmunjon, între studenții din Nordul și Sudul Coreei. Autoritățile sud-coreene au luat măsuri excepționale pentru a împiedica desfășurarea întîlnirii, pe care tineretul întregii Corei o sprijină cu entuziasm, văzînd în aceasta o posibilitate de apropiere și înțelegere între cele două părți ale țării scindate forțat.

După cum relatează agențiile de presă, la Universitatea Yonsei, din Seul, s-au adunat joi peste 10 000 de studenți, care au organizat mitinguri și demonstrații, exprimîndu-și hotărîrea de a înfăptui, în ziua următoare, marșul spre Panmunjon, pentru a se întîlni cu colegii lor din R.P.D. Coreeană. Depășind puternicele cordoane formate din circa 15 000 de polițiști, tinerii studenți au reușit să parcurgă străzile Seulului, unde li s-au alăturat alte zeci de mii de studenți și elevi de la institutele și școlile orașului. Între polițiști și manifestanți s-au produs ciocniri violente.

Nereușind să oprească valul de demonstranți, poliția a recurs la grenade cu gaze lacrimogene și bastoane de cauciuc. Cîteva sute de studenți, inclusiv membri ai delegației sud-coreene ce urmează să plece la Panmunjon, au fost arestați.

În institutele de învățămînt superior din alte orașe sud-coreene au avut loc, în cursul zilei de joi, manifestații de solidaritate cu studenții din Seul și cu inițiativa întîlnirii de la Panmunjon.

Reuniunea arabă la nivel înalt de la Alger

Pregătirea declarației de politică generală

ALGER 9 (Agerpres). — Participanții la reuniunea arabă la nivel înalt, ale cărei lucrări se desfășoară la Alger, continuă dezbaterea principalelor documente aflate pe agenda de lucru. Șefii de stat și de guvern arabi au luat în dezbatere ultimele detalii ale unei declarații de politică generală, care reafirmă necesitatea găsirii unei soluții negociate conflictului din Orientul Mijlociu în cadrul unei conferințe internaționale de pace la care să participe toate părțile interesate, inclusiv Organizația pentru Eliberarea Palestinei. Totodată, este dezbătut un document care se referă la sprijinul financiar, politic și moral acordat de statele arabe populației palestiniene din teritoriile ocupate.

Grevă generală de protest în teritoriile arabe ocupate de Israel

În teritoriile arabe ocupate de pe malul vestic al Iordanului și Gaza s-a desfășurat joi o grevă generală de protest a populației palestiniene împotriva represiunilor la care recurg forțele de ocupație israeliene. În cursul unor demonstrații la Sabatyeh și Tulkarm, poliția israeliană a ucis un tînăr palestinian și a rănit alți 20, relevă agențiile K.U.N.A. și M.E.N.A. Totodată, autoritățile israeliene au anunțat prelungirea cu încă o lună a închiderii universităților palestiniene din orașele Bethlehem, Bir Zeit și An Najah, precum și a tuturor școlilor din Ramallah.

În cursul ultimelor două zile, relevă ziarul iordanian „South Al-Shaab", unui număr de peste 250 de reprezentanți ai intelectualității palestiniene li s-a impus domiciliu forțat.

NAȚIUNILE UNITE 9 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, și-a exprimat îngrijorarea serioasă față de situația din teritoriile arabe ocupate de Israel — a declarat un purtător de cuvînt al Națiunilor Unite, după întîlnirea dintre secretarul general al O.N.U. și premierul israelian, Yitzhak Shamir.

Javier Perez de Cuellar a reafirmat că pentru soluționarea justă și durabilă, pe calea negocierilor, a problemelor Orientului Mijlociu esențială este convocarea unei conferințe internaționale.

Acord angolezo-zairez

privind securitatea și stabilitatea la frontiera comună

LUANDA 9 (Agerpres). — Comisia mixtă angoleză-zaireză pentru problemele apărării și securității, reunită la Luanda, a examinat aspecte privind securitatea la frontiera comună dintre cele două țări. La încheierea lucrărilor, miniștrii angolez și zairez ai apărării au încheiat un acord asupra securității și stabilității la frontiera comună dintre Angola și Zair — informează agenția A.D.N.

În comunicatul dat publicității, părțile apreciază că dezbaterea și soluționarea problemelor existente între cele două țări vor contribui la instaurarea unor relații de pace și securitate în regiune.

Pentru o soluție negociată în problema cipriotă

NAȚIUNILE UNITE 9 (Agerpres). — Președintele Ciprului, Ghiorghios Vassiliou, a declarat că toate problemele internaționale, inclusiv conflictul din Orientul Mijlociu, pot să fie rezolvate pe calea negocierilor. În cadrul unei conferințe de presă organizate la sediul O.N.U. din New York, el a arătat, în context, că se pronunță în favoarea unei soluții negociate în problema cipriotă.

R. S. A.

Guvernul a mobilizat peste 800 000 de rezerviști

PRETORIA 9 (Agerpres). — Guvernul sud-african a procedat la o mobilizare generală a rezeriștilor. Această decizie este interpretată de observatorii politici ca o dovadă că forțele armate regulate nu mai pot face față amploru pe care au luat-o atît lupta de eliberare a poporului namibian, cît și acțiunile de protest ale populației majoritare pe plan intern pentru abolirea sistemului de apartheid. Se estimează că prin această mobilizare regimul rasist de la Pretoria a înrolat suplimentar sub arme peste 800 000 de oameni.

Observatorii politici apreciază, pe de altă parte, că decizia constituie și un indiciu al creșterii influenței conducătorilor militari de la Pretoria în viața politică a țării.

În Africa de Sud s-a încheiat, după trei zile, greva națională organizată la chemarea conducerii centralei sindicale COSATU. Acțiunea revendicativă a fost declanșată în semn de protest față de măsurile regimului rasist de la Pretoria de a restringe drastic drepturile organizațiilor sindicale. Milioane de greviști au reafirmat poziția clasei muncitoare, a altor categorii sociale spoliate, a populației de culoare, majoritare, de a respinge sistemul inuman de apartheid.

GABORONE 9 (Agerpres). — Într-o declarație citată de ziarul local „The Daily News", Ponatshego Kedikilwe, ministrul pentru probleme prezidențiale și administrație publică al Republicii Botswana, a arătat că țara sa este victima directă și nevinovată a strategiei de destabilizare practicate în sudul Africii de regimul minoritar de la Pretoria. Cu toate că guvernul nostru nu a făcut nimic pentru a provoca regimul de la Pretoria, acesta a inițiat acțiuni agresive și acte teroriste pe teritoriul Botswanei, în cursul cărora și-au pierdut viața 14 persoane în perioada ianuarie 1985 — martie acest an, a declanșat numeroase incidente de frontieră și încălcări ale spațiului aerian, a spus el.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

SESIUNE. La Palatul Națiunilor din Geneva au început lucrările celei de-a 40-a sesiuni a Comisiei O.N.U. de drept internațional. Definirea elementelor de bază ale unui cod internațional privind sancționarea crimelor împotriva păcii și securității internaționale reprezintă principala problemă de pe ordinea de zi a sesiunii. Comisia a fost creată de Adunarea Generală în 1947, avînd sarcina de a promova dezvoltarea și codificarea dreptului internațional. Din ea fac parte juriști din 25 de țări, alese prin rotație de Adunarea Generală pentru o perioadă de cinci ani.

VIZITĂ ÎN IRAN. Președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, Gheorghi Atanasov, aflat într-o vizită oficială în Iran, a fost primit de președintele acestei țări, Ali Khamenei. Au fost discutate posibilitățile de dezvoltare a relațiilor bilaterale.

PREȘEDINTELE EGIPTULUI, Hosni Mubarak, a primit pe ministrul de externe al Botswanei, Geositwe Chiepe, care a întreprins o vizită oficială la Cairo. Înscriindu-se în cadrul conlucrării dintre popoarele continentului, convorbirile de la Cairo dintre miniștrii de externe ai Egiptului și Botswanei au relevat obiectivele comune ale țărilor africane. A fost subliniată necesitatea decolonizării complete a sudului Africii, sprijinirii mișcărilor de eliberare națională, soluționării pe cale pașnică a oricărui diferend, inclusiv din Orientul Mijlociu.

NAVA COSMICĂ SOVIETICĂ „SOIUZ-TM-5" s-a cuplat, joi, cu stația științifică orbitală „Mir", anunță agenția T.A.S.S. După verificarea ermeticității joncțiunii, cosmonauții sovietici Anatoli Soloviov, Viktor Savinih și colegul lor bulgar Alexandr Alexandrov au pătruns în compartimentele stației „Mir", unde îi așteptau Vladimir Titov și Musa Manarov. Programul de activitate preconizează realizarea a 46 de experimente astrofizice, de biologie cosmică și medicale.

CANDIDATURĂ. Militantul pentru drepturi civile din S.U.A. Jesse Jackson, care a participat la consultările preliminare în vederea obținerii investiturii Partidului Democrat, a anunțat că intenționează să candideze la funcția de vicepreședinte în alegerile din noiembrie a.c. El a adăugat că va încerca să lărgească sprijinul față de programul său electoral, chiar și după încheierea etapei alegerilor preliminare.

ACORD. N.A.S.A. a anunțat încheierea negocierilor cu Canada, Japonia și Agenția spațială vest-europeană asupra stabilirii ariilor de colaborare în vederea creării unei stații cosmice orbitale. În urma acordului realizat, partenerii N.A.S.A. vor efectua studii și vor construi diferite subansamble în valoare totală de 7,2 miliarde dolari. Japonia, de exemplu, va crea un laborator cosmic și o platformă spațială nepilotată în valoare de peste 4 miliarde dolari. N.A.S.A. prevede plasarea stației pe orbită spre sfîrșitul anului 1996.

STUDII. Oficiul pentru studii tehnologice al Congresului S.U.A. pune la îndoială posibilitatea realizării proiectului militar Inițiativa de Apărare Strategică (S.D.I.). Un raport al acestui organism are în vedere atît vulnerabilitatea sistemului, cît și complexitatea programelor computerizate de conducere a acestuia — relatează Buletinul de știri al Casei Albe.

EVALUARE. Un grup de experți ai Comisiei Economice pentru America Latină (C.E.P.A.L.) întreprind la Ciudad de Panama un studiu estimativ în vederea elaborării unui plan de refacere economică a Republicii Panama. Vor fi evaluate pagubele suferite de economia acestei țări ca urmare a sancțiunilor economice impuse de guvernul Statelor Unite.

RAPORT AL ORGANIZAȚIEI MONDIALE A SĂNĂTĂȚII cu privire la evoluția S.I.D.A. (sindromul imunodeficienței dobîndite). Potrivit documentului, publicat la Geneva, numărul cazurilor de S.I.D.A. înregistrate oficial se ridică în prezent la 100 000. Numai de la începutul anului au fost depistate 7 387 de persoane bolnave de S.I.D.A. Documentul O.M.S. a fost elaborat pe baza informațiilor primite din 75 de țări.

ACCIDENT. Un avion al marinei ecuadoriene s-a prăbușit în apropierea portului Manta, la 250 km sud-vest de Quito. Toți cei șase membri ai echipajului și-au pierdut viața. Acesta este cel de-al doilea accident aviatic înregistrat în Ecuador în mai puțin de o săptămînă, vinerea trecută pierzîndu-și viața 11 persoane aflate la bordul unui aparat al forțelor aeriene ecuadoriene, care s-a prăbușit înainte de a ateriza pe aeroportul din apropierea capitalei.

GRINDINĂ. O ploaie torențială însoțită de grindină s-a abătut asupra unui număr de 16 raioane ale regiunii Voronej, compromițînd semănăturile de cereale și de sfeclă de zahăr pe suprafața de cîteva zeci de mii de hectare. Au fost distruse hambare, adăposturi pentru animale, alte clădiri. Nu s-au înregistrat victime.

UN PUTERNIC VAL DE CĂLDURĂ s-a abătut asupra orașului Shanghai. Mercurul termometrelor a înregistrat valori apropiate de 40 de grade Celsius, în timp ce meteorologii apreciază că temperaturile medii pentru acest anotimp sînt de 27,2 grade. Valuri asemănătoare de căldură s-au înregistrat la Shanghai, în ultimii 100 de ani, în 1919, 1945 și 1952. După cum se așteaptă, vremea călduroasă se va menține cîteva zile.

LUMEA CAPITALULUI ÎN ADEVĂRATA EI ÎNFĂȚIȘARE

DER SPIEGEL
DAS DEUTSCHE NACHRICHTEN-MAGAZIN

Mii de medici în căutarea, fără speranță, a unui loc de muncă

Sub titlul **„Medici – afară, în fața porților"**, revista „DER SPIEGEL" publică un reportaj ce se ocupă pe larg de situația medicilor șomeri din R.F.G. și din Berlinul occidental, ale căror rînduri continuă să crească. În prezentarea acestei situații, reportajul consemnează cazurile concrete a doi medici tineri – Gudrun Wendt și Ulrich Ehlard, ale căror nume reale redacția le-a modificat spre a-i feri de neplăceri.

Printre tinerii medici care și-au terminat studiile universitare – scrie revista – bintuie șomajul. Unii caută de trei ani, în zadar, un loc de muncă.

ÄRZTE

Draußen vor

Manche bewerben sich schon im dritten Jahr um eine Stelle – vergeblich. Unter den jungen Ärzten, die von der Uni kommen, grassiert Arbeitslosigkeit.

Reproducem în original titlul — „Medici — afară" (în fața porților spitalelor și oficiilor de plasare, în căutarea unui loc de muncă) și textul introductiv al articolului consacrat de revista „DER SPIEGEL" problemei șomajului în rîndul medicilor din R.F.G.

Gudrun Wendt a întîmpinat pînă acum sute de refuzuri la cererile sale de serviciu. Asemenea cereri se compun din scrisoarea personală de solicitare, adresată medicului-șef respectiv, împreună cu documente în greutate de 80 gr — fotocopii după diploma de absolvire și titlul de medic, o biografie și o fotografie a solicitantului etc., totul într-un dosar de material plastic. Expedierea unui asemenea colet poștal costă 1,90 mărci — cam mult pentru un șomer.

De obicei, coletul se reîntoarce nedeschis. Uneori cineva l-a deschis și a introdus un formular «Vă returnăm alăturat documentele dv.».

400 de încercări eșuate

Cele aproape 400 scrisori de solicitare de pînă acum nu s-au soldat cu nici un rezultat. Nici o invitație, nici o convorbire de prezentare, nici un loc de muncă. În urmă cu doi ani și jumătate, tînăra doctoriță, azi în vîrstă de 29 de ani, a absolvit examenul de stat ca medic, cu calificativul «foarte bine». Este necăsătorită și dispusă să lucreze la țară, ca medic ginecolog.

Vara trecută a parcurs un întreg maraton în căutarea unui loc de muncă. Acum, ea se adresează în scris, telefonează după cîteva zile și întreabă dacă nu s-ar putea prezenta personal. Fiecare al doilea medic-șef se declară de acord. În acest caz, urmează a fi supusă unor teste de către specialiști în psihologie. Apoi urmează așteptarea chinuitoare a rezultatului.

„Surprize" în cutia de scrisori

De cîte ori se apropie de cutia de scrisori, o cuprinde teama să nu găsească din nou propriul colet poștal returnat.

În ultima lună a apărut o speranță. Undeva, în provincie, un medic-șef i-a promis un loc. Deocamdată numai verbal. Ea crede însă în această promisiune. Va eșua definitiv Gudrun Wendt, dacă și această speranță se va pierde?

«Ei consideră aceasta ca un eșec personal» — apreciază dr. Hans Herbert Wegener, șeful spitalului orășenesc Berlin (West)-Moabit, referindu-se la colegii săi care caută un loc de muncă, intrînd în biroul lui resemnați și deprimați. «E o situație gravă» continuă el. Wegener este medic anatomo-patolog. Înainte se depuneau mari eforturi spre a se recruta cadre pentru această specialitate. Acum, se prezintă la Moabit trei pînă la patru medici pe săptămînă spre a solicita un loc de muncă în această specialitate.

În prezent sînt aproape 12 000 medici șomeri (față de 171 000 medici care își exercită profesiunea); anul viitor vor fi 20 000.

«Fiecare în parte se află într-o situație dramatică. Pentru un medic este foarte degradant să nu poată lucra. Este o situație absolut dezolantă!» — declară chirurgul Harald Lazar. În persoana acestui doctor vest-berlinez, medicii șomeri au găsit un apărător al cauzei lor.

Ocupații ...nemedicale: spălatul vaselor în restaurante

Ca delegat la cea de-a 91-a reuniune de la Frankfurt a Asociației medicilor vest-germani, el va pleda cauza colegilor șomeri ca pe o cauză proprie, deoarece majoritatea celor aflați în această postură tac de rușine. Ei nu vor putea participa la reuniunea de la Frankfurt. La «Parlamentul medicilor» nu participă nici un singur șomer (în original Arbeitloser — fără muncă, lipsit de lucru — n.r.).

«Cunosc colegi, relatează Lazar, *care spală, seara, vasele în bodegi».* Alții s-au angajat chelneri, șoferi de taxi, în ateliere de reparat automobile vechi, alții dau meditații. Majoritatea sînt începători în meserie. Pentru că nu au avut posibilitatea de a lucra ca medici salariați. Oficiul muncii nu le plătește nici un ban (ca ajutor de șomaj — n.r.).

Mai mult de jumătate din medicii șomeri sînt femei. Pentru a găsi mai ușor un post, ele declară că sînt sterile (eventualitatea ca o angajată să rămînă însărcinată constituie, în multe cazuri, în țările occidentale, un handicap pentru femei cînd solicită o slujbă — n.r.). Dificultăți și mai mari au medicii de culoare. Autoritățile încearcă să pună surdină problemei medicilor străini șomeri, care au studiat în R.F.G. sau au dorit să-și continue aici calificarea. «Oaspeților» li se refuză confirmarea în profesiunea de medic sau li se limitează permisul de ședere, și astfel se văd dați afară din țară.

Harald Lazar, care conduce în cadrul Camerei medicilor din Berlinul occidental *„Cercul doctorilor șomeri"*, descrie șocul prin care trec tinerii săi colegi: *«Ei au trecut cu bine zeci de examene, inclusiv trei examene de stat — iar acum au devenit șomeri».*

Situația este de neînțeles pentru majoritatea medicilor. Șomajul nu se potrivește cu imaginea generală a profesiunii. «Spre consolare, un anumit medic-șef — povestește Ulrich Ehlard — m-a condus, seara tîrziu, prin toată clinica». Dar un loc de muncă nu s-a găsit aici pentru tînărul medic, în vîrstă de 28 de ani, din Heidelberg — unde nu este nici un post liber, nu poate fi nimeni angajat.

O problemă la scară vest-europeană

În ultimele săptămîni, computerele oficiilor de muncă nu au înregistrat decît trei duzini de «locuri libere». Sînt oferite fără excepție slujbe considerate deosebit de insipide. Cine dă curs acestor oferte rămîne dezamăgit, constatînd că pînă la urmă adesea acestea sînt deja ocupate.

În aceste condiții, tot mai mulți absolvenți ai facultăților de medicină acceptă un loc de «Gastarzt» (medic oaspete): Ei lucrează ca medici, zi de zi, practic fără să primească un ban. După cel mult un an, «Gastarzt»-ul (numărul lor în R.F.G. este evaluat la 3 500) redevine șomer. Activitatea sa din această perioadă nu este în nici un fel luată în considerație. Lazar vrea să aducă un amendament prevederilor legale în această privință, *«spre a se pune capăt acestui mod de exploatare».*

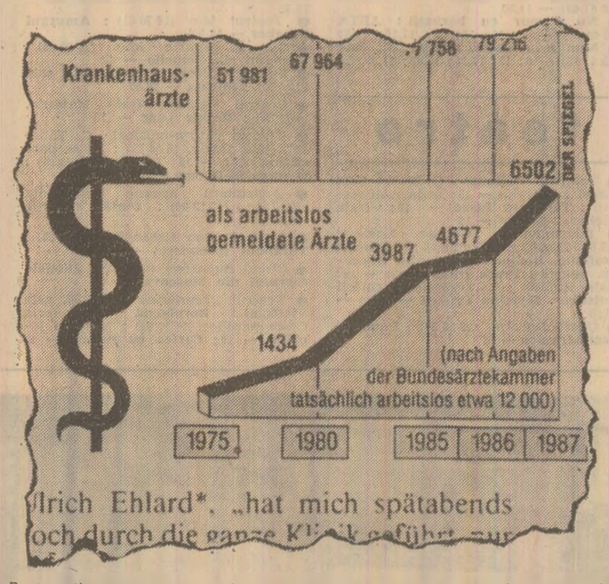

Revista ilustrează, prin graficul de mai sus, evoluția șomajului în rîndul medicilor. Textul precizează că datele înscrise în grafic se referă numai la **„medicii șomeri înregistrați oficial"**, întrucît, **„potrivit datelor Camerei federale a medicilor, în realitate sînt aproximativ 12 000"** de doctori fără slujbe

În final, revista citează opinia unui activist al organizațiilor profesionale ale medicilor, potrivit căreia „la mijlocul deceniului 90 în R.F.G. vor exista 45 000 medici șomeri", problemă comună și altor țări vest-europene. „În Italia — scrie „Der Spiegel" — sînt de pe acum 70 000 de medici șomeri, în Spania 35 000. Pentru un loc la un spital din Roma concurează, de la caz la caz, 1 000 de medici; în ziua cînd se comunică rezultatele, ei formează cozi nesfîrșite în fața spitalului".

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sectorul export-import presă P.O. Box 12–201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360